

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A  
REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**2013**

**PETR VÁCLAVÍK**

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH  
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**SOUČASNÉ METODY A PROSTŘEDKY  
ZVIDITELŇOVÁNÍ A ZAJIŠŤOVÁNÍ  
DAKTYLOSKOPICKÝCH STOP A JEJICH  
VYUŽITELNOST V POLICEJNÍ PRAXI V REGIONECH  
PRAHA, STŘEDNÍ A JIŽNÍ ČECHY**

**Autor práce: Petr Václavík, DiS.**

**Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě**

**Forma studia: Kombinovaná**

**Vedoucí práce: pplk. Mgr. Jaroslav Hovorka**

**Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií**

**2013**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce pplk. Mgr. Jaroslavu Hovorkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

## ABSTRAKT

VÁCLAVÍK, P. *Současné metody a prostředky zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop a jejich využitelnost v policejní praxi v regionech Praha, Střední a Jižní Čechy: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s. 2013. 55 s. Vedoucí bakalářské práce: pplk. Mgr. Jaroslav Hovorka

**Klíčová slova:** daktyloskopie, daktyloskopická stopa, evidence, technické prostředky, vyhledávání, zviditelňování, zajišťování

Tato práce je zaměřena na jeden z nejstarších kriminalistických oborů, a to kriminalistickou daktyloskopií. Úvod práce přibližuje historický vývoj tohoto kriminalistického oboru a osobnosti, které se podíleli na rozvoji daktyloskopie. Další část práce vymezuje pojmy jako daktyloskopie, daktyloskopická stopa a také představuje faktory, jež ovlivňují získávání a uchovávání takové stopy. V práci se dále popisuje samotný nálezný daktyloskopických stop v policejní praxi, jejich vyhledávání, zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop na místě činu; uvádějí se také technické prostředky, které se v policejní praxi využívají pro tyto úkony. Rovněž je zde i zmínka o daktyloskopických evidencích AFIS, EURODAC, které umožňují na základě zajištěných a evidovaných stop zjistit pachatele trestné činnosti.

## ABSTRACT

VÁCLAVÍK, P. *Current methods and devices of visibility and securing of dactyloscopic traces and their applicability for the police practice within the regions of Prague, Central and South Bohemia: bachelor's thesis.* České Budějovice. College of European and Regional Studies, ops. 2013. 55 s. Thesis supervisor: Lt.Col. Mgr. Jaroslav Hovorka

**Keywords:** dactyloscopy, dactyloscopic trace, evidence, technical devices, search, visibility, securing

The bachelor's thesis is aimed at one of the oldest criminalistic fields, namely dactyloscopy. The thesis introduction presents the historical evolution of this criminalistic field and also the people involved in the development of the given field. The following part of the thesis defines terms such as dactyloscopy, dactyloscopic trace as well as it introduces factors that influence obtaining and preservation of such trace. Further on, the thesis describes the very finding of dactyloscopic traces in the practice of the police; their detection, investigation, visibility and securing on the crime scene. It also lists technical devices used by the police force to perform such tasks. Likewise, a mention of dactyloscopic registers AFIS and EURODAC, enabling, based on secured and filed traces, to detect the culprit, is one part of the thesis.

## Obsah:

<b>1</b>	<b>CÍLE A METODIKA .....</b>	<b>9</b>
<b>2</b>	<b>Historický exkurz.....</b>	<b>11</b>
2.1	<i>První nálezy a využití otisků prstů .....</i>	<i>11</i>
2.2	<i>Vývoj kriminalistické daktyloskopie na evropském kontinentu a ve světě . 12</i>	
<b>3</b>	<b>Daktyloskopie a daktyloskopická stopa .....</b>	<b>19</b>
3.1	<i>Pojem a zákonitosti kriminalistické daktyloskopie .....</i>	<i>19</i>
3.2	<i>Pojem, dělení a faktory kriminalistické daktyloskopické stopy.....</i>	<i>21</i>
3.4.	<i>Prostředí výskytu daktyloskopických stop.....</i>	<i>24</i>
3.5	<i>Daktyloskopická stopa její hodnota .....</i>	<i>27</i>
<b>4</b>	<b>Vyhledávání, zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop .....</b>	<b>29</b>
4.1	<i>Vyhledávání daktyloskopických stop.....</i>	<i>29</i>
4.2	<i>Metody zviditelňování daktyloskopických stop .....</i>	<i>31</i>
4.3	<i>Zajišťování daktyloskopických stop.....</i>	<i>37</i>
<b>5</b>	<b>Elektronické evidence .....</b>	<b>41</b>
5.1	<i>AFIS 2000 .....</i>	<i>41</i>
5.2	<i>EURODAC.....</i>	<i>42</i>
<b>6</b>	<b>Kazuistika .....</b>	<b>44</b>
	<b>Závěr .....</b>	<b>50</b>
	<b>Seznam použitých zdrojů .....</b>	<b>52</b>
	<b>Seznam příloh .....</b>	<b>54</b>
	<b>Seznam zkratk.....</b>	<b>55</b>

## Úvod

Při výkonu služby, mají policisté, kteří pracují na místě činu, za úkol vyhledávat, zajišťovat a dokumentovat kriminalistické stopy. K tomuto úkolu jsou na základní úrovni proškoleni všichni policisté a jako specialisté jsou školeni a cvičeni kriminalističtí technici.

Proto se většina policistů při práci na místě činu, setkává s prací kriminalistického technika, který se různými kriminalistickými technickými prostředky snaží vyhledat a zajistit kriminalistické stopy, které na místě zanechal pachatel trestného činu.

Ve většině případů, si na místě kriminalisticky relevantní události, tito specialisté vyhledají, zajistí a zadokumentují různé kriminalisticky významné stopy. Mezi nejčastější zajištěné stopy, řadíme stopy daktyloskopické. Policisté ze základních útvarů následně zpracují a sepíší protokol o hledání místa činu, do kterého jsou zaznamenány místa nálezu a druhy kriminalistických stop. Dle uvážení policejního orgánu, a tak se zpravidla děje, odešle tyto kriminalistické stopy na vybrané expertizní pracoviště, kde jsou kriminalistické stopy vyhodnoceny a výsledky jsou zpět zaslány policejnímu orgánu, který zkoumání dožadoval. Policejní orgán tyto výsledky zapracuje do spisového materiálu a výsledky provedených zkoumání mu umožňují tvořit kriminalistické verze, shromažďovat důkazní materiál a zjistit konkrétního pachatele daného protiprávního jednání.

Z policejní praxe a statistik vedených k práci na místě činu jednoznačně vyplývá, že převážnou část vyhledaných, zajištěných a zkoumaných kriminalistických stop tvoří právě stopy daktyloskopické. Proto tato práce bude zaměřena zejména na problematiku, která souvisí s vyhledáváním a zajišťováním daktyloskopických stop.

Odborná veřejnost bude seznámena i s vývojem kriminalistické vědy z pohledu historických faktů, se zakladateli této vědy, se vznikem a obsahem daktyloskopických zákonů a s využitím daktyloskopických stop v procesu zpětné identifikace konkrétní osoby se zajištěnou stopou, ale také s obsahem a významem daktyloskopické stopy pro trestní řízení.

Na základě různých dostupných materiálů a informací můžeme konstatovat, že kriminalistická daktyloskopie je nejenom tradiční kriminalistickou metodou



využívanou k individuální identifikaci člověka, ale je také oborem, ve kterém se objevují stále nové postupy a technické prostředky, které umožňují vyhledat, zviditelnit a zajistit daktyloskopické otisky či vtisky na materiálech a v prostředích, kde to dříve nebylo možné nebo velmi problematické.

V této bakalářské práci budou prezentovány vybrané tradiční prostředky využívané v policejní praxi pro vyhledávání, zviditelňování a zajišťování kriminalistických stop. Rovněž zde budou, alespoň okrajově, zmíněny moderní technické prostředky, které umožňují vyhledávání a zajišťování kriminalistických daktyloskopických stop v prostředích, kde to ještě nedávno bylo vyloučeno.

V této práci budou prezentovány konkrétní skutečné případy, na kterých bude prezentován proces vyhledání, zajištění, odeslání a přeměna zajištěných daktyloskopických stop v důkazní materiál. Bude zde také popsán vývoj kauzy od jejího ohlášení až uzavření případu.

# 1 CÍLE A METODIKA

Cílem bakalářské práce je odborné veřejnosti přiblížit kriminalistickou metodu, která umožňuje individuální identifikaci osob a seznámit ji s technickými prostředky, které k tomu využívá, s možnostmi vyhledávání, zajišťování a zkoumání kriminalistických daktyloskopických stop. V rámci jednotlivých kapitol byly použity metody vyhledávání, shromažďování, analýzy a syntézy získaných materiálů a informací, byly využity i metody matematické, statistické a grafické.

První kapitola obsahuje základní informace o historii kriminalistické daktyloskopie, o jejím vývoji a zákonitostech, na kterých je tato metoda založena. Seznamuje odbornou veřejnost s počátky využití kriminalistické daktyloskopie pro jiné, než procesně právní úkony, objasňuje cestu této metody k jejímu využití v trestně právním řízení a v práci policie.

Druhá kapitola objasňuje zákonitosti, na kterých je kriminalistická daktyloskopie založena, rozebírá se zde pojem daktyloskopické stopy a jejich zařazení z hlediska kriminalistické teorie, poukazuje na pozitivní i negativní faktory, které mají zásadní vliv na předání, uchování a možnosti vyhledání a zajištění daktyloskopických otisků nebo vtisků. Upozorňuje se zde také na místa, kde by se mohly daktyloskopické stopy vyskytovat, dále na místa, které z pohledu činnosti policie, při ohledání místa činu, by neměla být opomenuta a mělo by být na těchto místech provedeno kvalifikované vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop. Důležitou součástí je objasnění hodnoty těchto stop, ať z hlediska kriminalistiky nebo trestně procesního hlediska a obsahuje i pohled na to, jak se jednotlivé její hodnoty doplňují a kdy dochází k přeměně kriminalistické stopy v důkazní materiál.

Třetí kapitola je věnována metodám, postupům a prostředkům pro vyhledávání kriminalistických daktyloskopických stop v policejní praxi. Metody vyhledávání jsou rozděleny do tří základních kategorií a každé z nich jsou uvedeny základní prostředky, které lze na místě činu uplatnit a tyto stopy vyhledat a zajistit. Součástí této kapitoly je i jednoduchý návod, jak tyto stopy zajišťovat, aby mohly být v policejní činnosti i v procesním řízení využity. Objasňují se zde způsoby, které

kriminalistika doporučuje pro řádné zajištění těchto stop a prostředky, kterými by měly být zajištěny.

Čtvrtá kapitola přibližuje odborné veřejnosti daktyloskopické evidence, které policisté využívají v praktické činnosti, zejména při zkoumání kriminalistických stop z míst trestných činů a jejich porovnání s možnými pachateli těchto činů. Blíže je zde specifikován systém AFIS 2000, AFIS- BIS a EURODAC a jejich možnosti z hlediska vyhledání podezřelých osob, ztotožnění osob neznámé totožnosti nebo možnost mezinárodní spolupráce.

Pátá kapitola je věnována rozboru konkrétních kauz a je provázána s částí přílohou. Na prezentovaných případech z policejní praxe jsou aplikovány možnosti kriminalistické daktyloskopie. Odborné veřejnosti, ale nejen jí, je přiblížen způsob ohledání místa činu, vyhledání kriminalistických daktyloskopických stop, je přiblížen proces dožádání o vyhodnocení zajištěných stop na odborném pracovišti a výsledky expertizního zkoumání, které umožnily objasnit zde publikované případy.

Šestá část je věnována policejním statistickým údajům, které byly metodou shromažďování, analýzy a syntézy převedeny do přehledných tabulek a grafických vyjádření, z nichž lze porovnávat výslednou činnost policie ve vybraných zájmových oblastech a obsáhnout určité představy o využitelnosti a úspěšnosti kriminalistické daktyloskopie v policejní praxi.

Závěr poté obsahuje zhodnocení dosažených cílů vytyčených v úvodu práce a navrhovaná opatření ke zvýšení účinnosti metod a postupů kriminalistické daktyloskopie, při výkonu služby a plnění úkolů policistů Policie České republiky.

## 2 Historický exkurz

V této kapitole bude přibliženo, že využití obrazců papilárních linií je možné i v jiných oborech než je kriminalistika a to i z pohledu kratší i vzdálenější historické éry.

### 2.1 První nálezy a využití otisků prstů

Skutečnost, že lidské prsty a dlaně mají na svém povrchu různé tvary a rýhování, byla lidem známa již řadu století před naším letopočtem. Čáry na prstech a rukou znali již staří Indové, Číňané, Japonci, Asyřané a různé další východní asijské národy.<sup>1</sup> K nejstarším dokladům o vytvoření daktyloskopických otisků patří nález tzv. „petroglýfů“. Jedná se o barevné obrazce papilárních linií na stěnách jeskyní jejichž stáří se odhaduje na několik tisíc let. Tyto obrazce byly nalezeny na území dnešních USA a vytvořili je tehdejší obyvatelé a to pravděpodobně k náboženským účelům. Tyto otisky byly objeveny v roce 1913. Rovněž v Novém Skotsku bylo na povrchu útesu nalezeno předhistorické indiánské obrázkové písmo doplněné o tisky prstů a ruky, i když dnes neznáme účel těchto otisků.<sup>2</sup>

Ve Starobylém Babylonu bylo otisků a v tisků prstu, využíváno z dnešního pohledu v obchodní sféře, jelikož doplňovaly záznamy o obchodních transakcích. Proto se můžeme domnívat, že tyto vtisky nebo otisky, které se nacházely na hliněných tabulkách nebo na jiných materiálech, měli sloužit jako podpisová doložka a i jako identifikační znak konkrétní osoby. Je tedy velice pravděpodobné, že již staří Babyloňané věděli, že každá osoba má specifickou kresbu papilárních linií.

Znalost daktyloskopie byla rovněž prokázána již u Asyřanů, kde byly nalezeny střepy hliněných tabulek pocházející z Aššurbanipalovy knihovny postavené v 9. století př. n. l. Na střepích hliněných tabulek se opakovaně nacházel vedle podpisu i vtisk prstu a podle toho lze usuzovat, že zpracovatel tabulky chtěl zabránit její falzifikaci, nebo údaje zde obsažené chránit nebo ztvrdovat.

---

<sup>1</sup> STRAUS,J., PORADA,V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*, Praha, 2005, s. 7.

<sup>2</sup> STRAUS,J., PORADA,V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*, Praha, 2005, s. 8.

V Japonsku byl otisk palce považován za způsob označení člověka a zločince, který ztratil občanská práva, osobní svobodu a své jméno, musel otisknout svůj levý palec místo svého podpisu.

Rovněž ze staré Persie je znám významný důkaz pro dějiny daktyloskopie, kdy ke konci XIV. století n. l. v době válečných tažení, obdrželi velitelé vojenských vojáků vítězné armády jmenovací dekry, na kterých byly místo pečeti červené otisky dlaně a prstů.<sup>3</sup>

Obrazce papilárních linií byly odpradáva využívány také ve věštění a předpovídání budoucnosti, konkrétních osob. Tak vznikla v Číně a Indii před mnoha staletími na vysoké úrovni tehdejšího poznání tzv. cheiromanteia, neboli „rukověštění“. Tato znalost, respektive znalost se rozšířila mezi tehdejšími národy, které byly neustále v pohybu a takto se postupně z Asijského kontinentu přesunula až do Evropy a dalších států.

Rukověštění, zrovna tak jako později daktyloskopie, v Evropě se těžko prosazovalo a ve Středověku bylo stíháno jako čarodějnictví a trestáno až smrtí. Veškeré spisy, ve kterých byla nějaká zmínka o jejím významu a využití, byly páleny a ničeny. Až v přibližně v polovině 16. stol. byla cheiromanteia uznávána, jako věštecká metoda určování budoucnosti člověka. Mezi významné dokumenty z této doby patří kniha od Tobiáše Mouřenína, působícího také v českých zemích, z roku 1598 „Cheiromanteia, ruční knížka umění na ruce komplexi“. Tato kniha shrnovala poznatky z oboru rukověštění, uváděla její metody a postupy a také kdy a za jakých okolností věštění provádět.<sup>4</sup>

## 2.2 Vývoj kriminalistické daktyloskopie na evropském kontinentu a ve světě

Než se dala nauka o otiscích prstů vůbec vhodně využít v kriminalistické praxi, musel se nejdříve zvládnout vědecký přístup k otázce, zda je možné otisky nebo vtisky dlaní, plosek nohou a prstů využít k individuální identifikaci člověka.

Vědeckými výzkumy a bádáním se objevitelem fyziologických zákonitostí daktyloskopie, stal český přírodovědec, genetik **Jan Evangelista Purkyně**

<sup>3</sup> NĚMEC, B. *Dějiny daktyloskopie*. Kriminalistický sborník č. 10. Praha, 1958, s. 465.

<sup>4</sup> STRAUS, J., PORADA, V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*, Praha, 2005, s. 9.

(1787 – 1869), který se narodil 18. 12. 1787 v Libochovicích u Litoměřic. Vyučil se hudbě a byl poslán jako chorista do Mikulova na Moravě. Vystudoval filosofii a později lékařství v Praze. Ucházel se o profesuru patologie na lékařské fakultě v Praze, kde však neuspěl. Proto odjel do německé Vratislavy, kde učil fyziologii a založil fyziologický ústav.<sup>5</sup> Následně roku 1850 se vrátil zpět do Prahy, kde založil fyziologický ústav na Univerzitě Karlově a organizoval národně buditelkou činnost.

Při výzkumech byl veden pouze biologickým resp. genetickým zájmem o obrazcích papilárních linií. Nenapadla jej myšlenka, že by bylo možné využít obrazce papilárních linií k identifikaci a registraci osob z pohledu kriminalistické vědy.

Jako první poukázal na důležitý klasifikační znak tzv. **deltu**, který popisuje trojúhelníkové seskupení papilárních linií. Purkyňův přínos pro daktyloskopii je zaznamenán v knize, kterou vydal roku 1852 ve Vratislavi. Jedná se o 54 stránkový latinský spis „Commentatio de examinephysiologicoorganivisus et systematicuntanei“ (Rozprava o fyziologickém výzkumu orgánu zrakového a soustavy kožní).<sup>6</sup>

Důležitým přínosem J. E. Purkyně bylo to, že zjistil, že papilární linie nemají nic společného s děděním, tedy že u dětí a jejich rodičů se nevyskytují v hojném počtu stejné znaky. Také jako vůbec první vědec popsal obrazce papilárních linií na posledních člancích prstů dlaní a jako vůbec první tyto obrazce rozdělil - klasifikoval do 9 základních vzorců.<sup>7</sup> Právě tato klasifikace se stala základem prakticky většiny daktyloskopických evidenčních a identifikačních systém, které se využívají dodnes.

Mezi další významnou osobnost patří Angličan **Sir William James Herschel (1833 – 1917)**, který pracoval v letech 1853 – 1875 jako policejní úředník v Indii. Vůbec jako první chtěl použít otisky prstů k identifikaci osob, proto začal s pokusy v r. 1858, kdy pracoval jako policejní úředník. Při svých výzkumech zjistil, že kresba otisků prstů různých osob je rozdílná. Jelikož chtěl zamezit podvodům při vyplácení důchodů, zavedl svůj objev do policejní praxe. Proto každý obyvatel

---

<sup>5</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 45.

<sup>6</sup> STRAUS, J., PORADA, V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*, Praha, 2005, s. 11-12.

<sup>7</sup> NĚMEC, B. a kolektiv, *Učebnice kriminalistiky kriminalistická technika*, Praha, 1959, s. 158

okrsku Hooghly, který měl nárok na důchod, byl daktyloskopován a otisk úředně zaregistrován. Jako důkaz složil otisk ukazováku a prostředníku pravé ruky. Při každé výplatě potvrdil příjemce otiskem prstu výplatu, čímž byla zjištěna jeho identita. Takto nashromáždil mnoho tisíc otisků prstů a studiem takto získaného materiálu dospěl ke zjištění, že **obrazce papilárních linií jsou v průběhu celého života lidského jedince neměnné**. Tuto identifikační metodu dle otisku prstů vyzkoušel ve věznici v Bengálsku a chtěl ji zavést do celé země, ale s neúspěchem.<sup>8</sup>

Další, kdo si povšiml významu otisků prstů, byl Angličan, **dr. Henry Faulds (1843 – 1930)**. Tento lékař působil v Japonsku, kde přednášel fyziologii studentům jedné tokijské nemocnice. Poprvé se setkal s otisky prstů v roce 1879 a to na nálezů prehistorických hliněných nádob. Během bádání se zabýval i otázkou, vztahů otisků prstů a dědičnosti. V roce 1880 dr. Faulds učinil nejčinnější zjištění, a to, že otisky prstů z místa činu mohou za příznivých okolností vést ke zjištění zločince.<sup>9</sup> Ve stejném roce vypracoval návrh na snímání otisků všech deseti prstů,<sup>10</sup> který se používá do současné doby. Svoji metodu pak uplatňoval v rámci identifikace nejen živých podezřelých osob, ale také při identifikaci neznámých mrtvol.

Mezi další průkopníky kriminalistické praktické daktyloskopie, můžeme uvést vystudovaného lékaře medicíny, který navázal na práci svých předchůdců Herschela a Fauldse, Angličana **Francise Galtona (1822 – 1911)**. Tento během svých cest po celém světě, hlavně však během cesty po Africe získal mnoho studijních materiálů od místních domorodců, ke studiu antropologie.<sup>11</sup> Během studia nasbíraných materiálů, se věnoval rovněž otázkám dědičnosti. V roce 1884, během londýnské výstavy, kde si každý návštěvník mohl nechat změřit své tělesné a duševní vlastnosti, získal podklady o ženách, mužích a dětech z několika generací. Rok po ukončení výstavy 1885, zřídil antropometrickou laboratoř, kde zkoumal získaný studijní materiál. V roce 1888, na jedné ze svých přednášek, již hovořil o využití otisků prstů z hlediska identifikace člověka. Při studiích získaných materiálů od Herschela a Fauldse si uvědomil, že pokud má být daktyloskopie v policejních službách je zapotřebí zodpovědět následující otázky:

---

<sup>8</sup> NĚMEC, B. *Dějiny daktyloskopie*. Kriminalistický sborník č. 11. Praha, 1958, s. 510.

<sup>9</sup> NĚMEC, B. a kolektiv, *Učebnice kriminalistiky kriminalistická technika*, Praha, 1959, s. 158

<sup>10</sup> INNES, B. *Vědci proti zločinu*. Praha, 2010, s. 31-32.

<sup>11</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 56.

1. zda jsou obrazce papilárních linií během života člověka neměnné,
2. jsou-li variace papilárních linií tak četné, zda bude možno rozpoznat konkrétního jedince mezi ostatními lidmi,
3. objasnit, zda bude odborník na daktyloskopii, kterému budou otisky konkrétní osoby předloženy, z nich schopen dokázat a zjistit, že tato osoba byla již dříve registrována a ztotožnit ji.<sup>12</sup>

Veškeré své výsledky, Galton, uveřejnil ve své knize „Fingerprints“ (Otisky prstů).<sup>13</sup> Jeho přínos pro daktyloskopii je v tom, že stanovil tři fyziologické zákony, ze kterých se vychází dosud. Tyto zákonitosti lze shrnout takto:

- a) obrazce papilárních linií člověka jsou po celý jeho život neměnné,
- b) neexistují na světě dva jedinci, kteří by měli naprosto stejné vzorce papilárních linií,

Již dříve zajištěné otisky prstů lze odborníkem porovnat s otisky prstů konkrétní osoby a tuto jednoznačně identifikovat.

O veškeré Galtonovy výsledky, které zjistil při svém zkoumání, se zajímal katalánský policejní inspektor **Edward Richard Henry (1850 – 1931)**, který se snažil zavést Galtonovu daktyloskopickou soustavu do policejní praxe. Jeho zásadním přínosem v oboru kriminalistické daktyloskopie bylo vytvoření klasifikačního a registračního systému daktyloskopických karet. Tento systém vyvíjel a ověřoval v letech 1892 až 1897. Tento systém byl pro trestně právní praxi apro individuální identifikaci člověka využíván v Indii. Zajímavostí je to, že tento systém byl tak úspěšný, že byl provozován v policejních sborech na území Německa, Anglie a v USA ještě ve 20. letech.<sup>14</sup>

V důsledku vynikajících výsledků daktyloskopie v oblasti individuální identifikace člověka, byla tato metoda v červnu roku 1901 v Anglii zavedena jako jediný vědecky i trestně právně uznávaný identifikační prostředek ztotožňující konkrétního člověka podle kriminalistických stop nebo identifikačních karet.

Nelze opomenout ani rozmach daktyloskopie v dalších částech Evropy. Tak například roku 1902 zřídil Dr. Franz Pekary a Bela Gábor v Budapešti

<sup>12</sup> STRAUS, J., PORADA, V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 18.

<sup>13</sup> INNES, B. *Vědci proti zločinu*. Praha, 2010, s. 32.

<sup>14</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 58.



daktyloskopickou sbírku, jedinečnou svého druhu, pro celé území Uher. Téhož roku podobnou sbírku založil Paul Kottig v Drážďanech, Roscher v Hamburku a roku 1903 Camilo Windt ve Vídni. V Německu se tato sbírka daktyloskopických otisků oficiálně používala již od roku 1903.

Rovněž ve Francii, kde daktyloskopie byla odmítána až do roku 1908 jako kriminalistická metoda, našla své uplatnění. Jednalo se o možnost identifikace, respektivě prokazování totožnosti vojáků Cizinecké legie, kterým byli otisky prstů odebírány před vstupem do této vojenské jednotky.

Daktyloskopické otisky byly využívány na počátku 20. století k prokazování totožnosti všech osob. Tak např. v roce 1915 se otisky prstů použily na legitimace v okupačním území během 1. Světové války v Rakousku-Uhersku.<sup>15</sup>

V Českých zemích se využití poznatků, zejména v oblasti kriminalistické identifikace člověka, vyvíjela především pod vlivem kriminalistických odborníků z cizích zemí, většinou Německa, Rakouska a Francie.

V roce 1900 byla založena v Praze laboratoř antropometrie a prvního antropometrického kurzu se zúčastnili policejní inspektoři František Protiwenský, Julian Leváček a Antonín Friedrich. Praktickou antropometrickou činnost prováděli v letech 1900 až 1908, součástí těchto měření bylo i vyhotovování daktyloskopických karet. Od roku 1908 však prováděli odběr pouze daktyloskopických karet, byl vytvořen života schopný identifikační systém a tím, byla oficiálně v Čechách uznána daktyloskopie jako jediný identifikační prostředek člověka, ale do evidenčního systému byly pouze vyhotovovány daktyloskopické karty. Tímto dnem byla oficiálně v Čechách uznána daktyloskopie jako jediný identifikační prostředek člověka. Je skutečností, že někteří zločinci byli daktyloskopováni na území města Prahy již od roku 1891, avšak neexistoval zde systém pro zpětnou identifikaci. Od roku 1903 v rámci antropometrie, začal František Protiwenský zakládat daktyloskopickou sbírku otisků prstů a dlaní pachatelů trestné činnosti a vyvíjel vhodný evidenční a identifikační systém, který do r. 1908 ověřoval.<sup>16</sup> Na základě zjištěných poznatků a kladných výsledků

---

<sup>15</sup> STRAUS,J., PORADA,V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 22-24.

<sup>16</sup> STRAUS,J., PORADA,V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 30-31.

kriminalistické identifikace v oboru daktyloskopie, celou sbírku daktyloskopických otisků a funkční identifikační systém, předal k užívání policejní praxi. Můžeme tedy říci, že se jedná o jednu z nejstarších daktyloskopických sbírek.<sup>17</sup> Na podkladě svých zkušeností také František Protiwenský napsal knihu „Nauka o daktyloskopii a popisování osob“, která byla určena členům tehdejšího policejního sboru.

K postupnému nahrazování antropometrie daktyloskopií, docházelo také v Jižní Americe, a to především zásluhou argentinského policejního ředitele **Juana Vuceticha (1858 – 1925)**, kterému je připisováno autorství pojmu „daktyloskopie“ v policejní praxi.

Juan Vucetich se narodil roku 1858 v chorvatské vesnici Lesina. Vlast opustil v roce 1884 a usadil se v Argentině. Později začal pracovat u argentinské policie v La Platě. Díky svým znalostem a snaze, byl povolán k řediteli zdejšího policejního ředitelství. Ten jej pověřil vybudováním antropometrické kanceláře. Později byl Vucetich jmenován ředitelem Statického a identifikačního úřadu policejního ředitelství v La Platě a ještě téhož dne nechal několika vězňům sejmout otisky prstů. Problematika otisků prstů jej zaujala na tolik, začal zkoumat otisky nejen živých osob, ale i mrtvol a to i mumifikovaných mrtvol několik tisíc let starých.<sup>18</sup>

Během svého bádání Vucetich, nezávisle na výzkumech Galtona, stanovil čtyři základní klasifikační typy- vzory obrazců papilárních linií. Zároveň vytvořil klasifikační metodu, při níž označoval palce písmeny a prsty číslicemi. Díky svým poznatkům Vucetich identifikoval neznámou mrtvolu a rozluštil dvojnásobnou vraždu, za kterou byl vrah poprvé v historii usvědčen a odsouzen na základě otisku prstů.<sup>19</sup>

Přes tyto výsledky Vucetich nenašel pochopení u svých nadřízených a místo rozvoje této metody, dostal přísný zákaz pokračovat ve zkoumání a ověřování otisků prstů v policejní a trestně právní praxi. Naštěstí tato situace trvala poměrně krátce a jakmile došlo k výměně policejních presidentů policejního sboru Argentiny, bylo mu naopak nařízeno, aby kriminalistickou daktyloskopií dále rozvíjel. Výsledkem

---

<sup>17</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 61

<sup>18</sup> STRAUS, J., PORADA, V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 25

<sup>19</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 62.

jeho zkoumání bylo ověření těchto dvou hlavních zásad kriminalistické daktyloskopie:<sup>20</sup>

každý člověk má jiné obrazce papilárních linií a  
papilární obrazce se od narození do smrti nemění.<sup>21</sup>

V jedné ze svých knih, vydané jako učebnice daktyloskopie se odvolává i na J. E. Purkyně, o kterém se zmiňuje jako o zakladateli daktyloskopického zkoumání ve fyziologii a kriminalistice a považuje jej za zakladatele daktyloskopie. V roce 1896 byla daktyloskopie zavedena v Argentině u provinční policie a na Vucetichův popud byl v roce 1911 přijat zákon o vypracování matričních a volebních seznamů vše dospělých osob dle otisků prstů. O několik let později byl v Argentině přijat opět nový zákon, kdy měl být každý i nedospělý občan daktyloskopicky podchycen. Později byl však na nátlak politiků a části veřejnosti zrušen a Vucetichovi bylo zakázáno pokračovat ve své práci.<sup>22</sup>

Vucetich a jeho vědecká zkoumání byla využívána jak v občanském životě, tak zejména jako identifikační metoda člověka, využitelná v policejní praxi. Také zavedl fungující registr pro zpětné ztotožňování zejména podezřelých osob a podařilo se mu daktyloskopii jako kriminalistickou vědu začlenit do policejní praxe v Argentině.

---

<sup>20</sup> STRAUS, J., PORADA, V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 25-29.

<sup>21</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 62.

<sup>22</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha, 2003, s. 64.

### 3 Daktyloskopie a daktyloskopická stopa

V úvodu této kapitoly je zmíněn pojem KRIMINALISTICKÁ DAKTYLOSKOPIE a tento pojem je zde krátce rozveden.

Kriminalistická daktyloskopie zkoumá otisky a vtisky papilárních linií, které se nacházejí na prstech rukou, na dlaních, na chodidlech a na prstech nohou. Zkoumá zejména vznik takových to daktyloskopických stop, místa jejich výskytu a zákonitosti kriminalistické evidence. V policejní praxi jsou nejčastěji zajišťovány jako daktyloskopické stopy otisky dlaní a prstů rukou.<sup>23</sup>

#### 3.1 Pojem a zákonitosti kriminalistické daktyloskopie

Tento pojem je uváděn snad v každém díle o kriminalistice a obsahuje různé nuance, ale podstata zůstává stejná :

*„Daktyloskopie je nauka o obrazcích papilárních linií na vnitřní straně prstů, na dlaních, prstech nohou a chodidlech“<sup>24</sup>*

Vznik a existence dermatoglyfů papilárních linií se řídí třemi obecně uznávanými zákony:

##### **Zákon o neměnnosti obrazců papilárních linií**

Obrazce vytvořené papilárními liniemi zůstávají po celý život člověka relativně neměnné.<sup>25</sup> O relativní neměnnosti dermatoglyfů hovoříme proto, že během života od narození přes dospělost až ke smrti dochází v souvislosti s vývinem a stárnutím organismu k jejich určitým změnám. Mění se velikost papilárních linií i celých sledovaných ploch pokožky, dochází k poškození či přerušení papilárních linií při různých zraněních a při tvorbě vrásek. Skladba, návaznost a sled papilárních linií se však nemění. Neměnné zůstávají také relativní vzdálenosti mezi jednotlivými markanty. Papilární linie jsou vytvořeny již u lidského plodu před narozením

---

<sup>23</sup> PĚJŠAK, J. *Kriminalistika*. Praha, 1966, s. 74-82.

<sup>24</sup> VICHLENDÁ, M. a kolektiv, *Kriminalistika*. Holešov, 2003, s. 8.

<sup>25</sup> MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha, 2001, s. 136.

a zůstávají patrné i jistou dobu po smrti. Umožňují tak nezávisle na čase individuální identifikaci osoby.

### **Zákon o neodstranitelnosti papilárních linií**

Tento zákon převedli přímo do praxe Francouzští kriminalisté Locard a Wikovský, kteří provedli sami na sobě řadu experimentů, aby dokázali neodstranitelnost papilárních linií. Popálili si konečky prstů vřelou vodou, olejem, rozžhaveným železem nebo poleptali žiravinami. Papilární linie se však vždy po zhojení zranění objevily ve svých původních tvarech bez nejmenší změny. Dospěli tak k závěru, že pokud nedojde k odstranění zárodečné vrstvy kůže, obrazce papilárních linií se vždy obnoví. Pouze pokud by zraněním došlo ke zničení zárodečné vrstvy, dojde k vytvoření jizevnaté tkáně bez papilárních linií. Z historie je známo několik kuriózních případů, kdy se někdo pokusil o změnu papilárních linií. Nikdy však nedošlo ke zpochybnění základních principů daktyloskopie.<sup>26</sup>

### **Zákon o individuálnosti obrazců papilárních linií**

Na světě neexistují dva lidé se stejnými obrazci papilárních linií. Ital Balthazard počítal v roce 1911 pravděpodobnost shody pro jeden prst a došel k číslu 1:10<sup>60</sup>. Budeme-li uvažovat dvacet markant na jednom prstu (přičemž jich může být i více), pak podle Galtonova výpočtu lze nalézt šedesát čtyři miliard variant obrazců. Výsledné číslo je tak velké, že lze dospět k závěru, že na zemi dosud nežil ani dostatečný počet lidí, aby existovala reálná možnost výskytu dvou stejných dematoglyfů. Tento zákon o individuálnosti obrazců papilárních linií platí i u jednovaječných dvojčat, kde tvary papilárních linií z hlediska dědičnosti mají biologickou příbuznost, ale z hlediska daktyloskopické identifikace jsou naprosto odlišné.<sup>27</sup>

---

<sup>26</sup> PORADA, V. *Kriminalistika*. Brno, 2001, s. 194-195.

<sup>27</sup> PORADA, V. *Kriminalistika*. Brno, 2001, s. 194-195.

### 3.2 Pojem, dělení a faktory kriminalistické daktyloskopické stopy

Na základě různé dostupné literatury, by se dala charakterizovat daktyloskopická kriminalistická stopa takto:

„Daktyloskopická stopa (obr. č. 1) je každý vtisk, nebo otisk obrazců papilárních linií na objektu, který je schopen jejich obraz nebo tvar přijmout, po určitou dobu je v nezměněné podobě uchovat a jsou zjistitelné, zajistitelné, zadokumentovatelné a využitelné současnými známými metodami a prostředky kriminalistické vědy.<sup>28</sup>

Obr. č. 1: Otisk papilárních linií<sup>29</sup>



Kriminalistické daktyloskopické stopy se řadí podle nauky o stopách do stop materiálních, ať už ve formě plošných nebo plastických, navrstvených nebo odvrstvených, viditelných nebo latentních.

Vtisky, které patří k plastickým stopám (objemové), se také někdy označují jako 3D stopy a vznikají vtláčením části pokožky pokryté papilárními liniemi do plasticky deformovatelného materiálu (plastelíny, vosku, nezatvrdlého sklenářského tmelu), jinak řečeno, vznikají za tlaku působící jedním směrem. Vznikne zrcadlově převrácený obraz papilárních linií, který zůstane za vhodných podmínek (pokud nedojde k rozpuštění nebo mechanickému poškození stopy) zachován.<sup>30</sup>

Plošné stopy, tedy otisky, někdy označované jako 2D stopy, vznikají působením tlaku na nějaký tvrdý podklad (plech, sklo, porcelán, papír). Otisky můžeme dále dělit podle jejich vzniku na stopy navrstvené a odvrstvené. Stopy odvrstvené vznikají tak, že na papilární linie se přenesou část látky z povrchu

<sup>28</sup> Společnost pro kriminalistiku, *Daktyloskopické stopy*. [online] 2012 [cit.2012-8-11] dostupné z WWW: <[http://krimi-spok.sweb.cz/02\\_exper/expertiz/02a\\_dakt/02a\\_stopy.htm](http://krimi-spok.sweb.cz/02_exper/expertiz/02a_dakt/02a_stopy.htm)>.

<sup>29</sup> Internetový časopis OKO, *Otisky prstů s otazníkem*. [online] 2013 [cit.2013-2-11] dostupné z WWW : <<http://oko.yin.cz/20/otisky-prstu-s-otaznikem/>>.

<sup>30</sup> VICHLENDÁ, M., *Kriminalistika. Holešov*, 2003, s. 21.

předmětu a dojde k narušení jeho povrchové struktury. V místech odpovídajících mezi papilárním prostorům zůstane povrch neporušen. Dochází tedy ke vzniku negativu stopy. Příčin vzniku odvrstvené stopy může být několik. Nejčastěji ulpí na vrcholcích papilárních linií pokrytých potem mikroskopické částičky látky, která tvoří souvislou vrstvu na jiném, zpravidla hladkém, povrchu (vrstvička prachu na nábytku). Pot nebo vlhkost může také rozpustit nepatrné množství látky, která pak ulpí na papilárních liniích (například ve vodě rozpustná lepidla na poštovních známkách a obálkách). K vytvoření odvrstvených stop může také dojít nalepením silně adhezních látek (čerstvé nátěrové hmoty, laky, lepidla, krev apod.) na papilární linie.<sup>31</sup>

Navrstvené stopy vznikají přenesením látek nalepených na vrcholcích papilárních linií na vhodný nosič. Na předmětech tak ulpívá pot, prach, krev, barva a další látky, které se před tím zachytily na papilárních liniích. Tyto stopy můžeme dále dělit na viditelné nebo latentní. Viditelné navrstvené daktyloskopické stopy jsou v naprosté většině případů tvořeny potem, případně dalšími látkami mastnota, kosmetické přípravky, barevné prášky, moudr atd.<sup>32</sup>

Latentní daktyloskopické stopy jsou zpravidla tvořeny obdobným materiálem, jako jsou navrstvené, jsou vytvořeny potem, ať již uvolněným z vlastních konečků prstů, nebo setřeným z obličeje či jiné části těla. V okamžiku vzniku obsahuje otisk 99 procent vody, zbytek tvoří složitá směs různých látek, který je u každého člověka jiná, může být dokonce i jiná s stejného člověka. I když se z otisku veškerá voda odpaří, zbývající jedno procento směsi látek může vydržet velmi dlouho a v závislosti na dalších faktorech, může být otisk i trvalou stopou.<sup>33</sup>

Tak jako všechny kriminalistické stopy i daktyloskopické stopy jsou ovlivňovány různými faktory, což se podepisuje na jejich trvanlivosti, poškození nebo zničení. Tyto faktory můžeme dělit na pozitivní nebo negativní, člověkem vytvořené nebo reálně v prostředí existující.

---

<sup>31</sup> HLAVAČEK, J. PROTIVINSKÝ, M. a kolektiv, *Praktická kriminalistika*, Praha, 2006, s. 67-68.

<sup>32</sup> VICHLENDÁ, M., *Kriminalistika*. Holešov, 2003, s. 37-38.

<sup>33</sup> INNES, B. *Vědci proti zločinu*. Praha, 2010, s. 75.

Faktory, které ovlivňují daktyloskopické stopy lze dělit na pozitivní a negativní:<sup>34</sup>

**a) Pozitivní**

1. fyziologie konkrétního člověka – hloubky papilár, počet potních žlázek a tvorba potu, neopotřebaovatelnost papilár apod.
2. prostředí – vhodný podkladový materiál, který je schopen otisk nebo vtisk přijmou a markanty v nezměněné podobě dlouhodobě uchovat např. lesklý tvrdý materiál, dostatečně měkký, ale soudržný
3. pozitivní člověkem vytvořené patří – kancelář, negativní úklid, reálné prostředí mráz, vlhko, déšť apod.

**b) Negativní**

1. činnost člověka – úklid na napadeném místě, pokus pachatele odstranit vytvořené stopy, likvidace místa činu jeho přestavba, materiál, na kterém byla vytvořena, osoba nevytváří potní substanci apod.
2. povětrnostní vlivy na látkách, které stopu tvoří, závisí i její trvanlivost. Vliv má také stáří stopy, vlastnosti nosiče stopy (struktura povrchu, případná nasákavost materiálu) a charakter okolního prostředí (teplota a její změny, vlhkost, proudění vzduchu, intenzita slunečního záření, znečištění). Vzhledem ke značně individuálním okolnostem jednotlivých případů nelze jednoznačně určit maximální možnou trvanlivost daktyloskopických stop.

### **3.3 Vznik daktyloskopických stop**

Daktyloskopické stopy vznikají vzájemným působením dvou objektů, a to objektu odráženého a odrážejícího.

**a) Odrážený objekt**

Objektem odráženým je vnitřní část prstů, dlaní nebo chodidel a objektem odrážejícím je pevný nebo tvárný předmět, na kterém nebo ve kterém vzniká daktyloskopická stopa. Aby došlo ke vzniku daktyloskopické stopy, je potřeba daných vlastností odráženého a odrážejícího objektu. Mezi vlastnosti odráženého

---

<sup>34</sup> MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha, 2001, s. 132-133.



objektu patří složení potně-tukové substance nebo její nepřítomnost na hřbetech papilárních linií.

#### **b) Odrážející objekt**

Pod vlastnostmi odrážejícího objektu rozumíme určitý rozměr, tvárnost, tvrdost, strukturu povrchu nebo tvar reliéfu. Do druhotných vlastností můžeme zařadit znečištění odráženého a odrážejícího objektu. Daktyloskopická stopa vyobrazuje kresbu papilárních linií jako obecnou vlastnost odráženého objektu, tak i její zvláštní vlastnosti. Pro tyto daktyloskopické stopy je charakteristické, že zobrazení vnější struktury odráženého objektu je oproti originálu vždy změněné. Jedná se o zrcadlové stranové obrácení, tudíž pravá strana originálu je zobrazena na levé straně stopy a opačně.<sup>35</sup>

### **3.4. Prostředí výskytu daktyloskopických stop**

V případech kriminalistické praxe lze daktyloskopické stopy nalézt téměř na všech místech za předpokladu, že osoba páchající trestnou činností nezamezí vzniku daktyloskopických stop zejména použitím rukavic, návleků na ruce či jiných ochranných prostředků nebo za předpokladu, že se nejedná o tzv. nevyučovatele. Za nevyučovatele můžeme označit osobu, která vzhledem ke značně snížené nebo zcela zamezené vlastnosti pocení po sobě nezanechává otisky, nebo zanechává pouze velice nevýrazné, které jsou z předmětu, na kterém se nachází, již při snaze o jejich zviditelnění z převážné části odstraněny. Daktyloskopické stopy v praxi na místech trestných činů nebo vyšetřovaných událostí vyhledáváme především na hladkých nepórovitých předmětech v místech, kde se pachatel pohyboval, nebo manipuloval s nějakými předměty a je zde předpoklad, že na takovém materiálu za použití na místě dostupných prostředků a přípravků dokážeme stopu zviditelnit a vhodným způsobem zajistit. Jako nejvhodnější materiály pro vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop jeví:<sup>36</sup>

---

<sup>35</sup> STRAUS, J., PORADA, V. a kolektiv, *Kriminalistická daktyloskopie*, Praha, 2005 : Policejní akademie České republiky 2005, s 68-71.

<sup>36</sup> HLAVAČEK, J. PROTIVINSKÝ, M. a kolektiv, *Praktická kriminalistika*, Praha, 2006, s. 54-55.

- a) lesklé, pevné, hladké plochy (zárubně, nábytek, papír, sklo, keramické výrobky, skleněné výplně dveří, nádobí)
- b) lehce pórovité, pevné plochy (přístrojová deska, kůže, kožené výrobky, peněženky, kožené tašky apod.)
- c) jiné materiály (textil, lidské tělo zemřelého)
- d) měkký materiál – pro vtisky např. kyty, tmely, tvrdnoucí laky, čokoláda, ztužené tuky

Vznik kriminalistických daktyloskopických stop a jejich možnost uchování a nálezu je závislá také na činnosti pachatele a na místě průniku do jeho zájmového prostředí, kterým bývá byt. Tuto činnost lze rozdělit do tří skupin, a to na :

**a) přístupovou cestu do zájmového prostředí**

Při vyhledávání daktyloskopických stop v souvislosti s pohybem pachatele na místo trestného činu nebo s jeho odchodem z místa se zaměřujeme dle způsobu vniknutí do objektu na:<sup>37</sup>

- místo kudy prošel, překonal překážky nebo zabezpečovací systémy
- rámy dveří a dveře samotné, zámky, oblast kolem zámku, kliky a jiných zabezpečovacích prvků dveří
- okenní rámy, okenní tabulky, kličky, parapety a jiné části oken
- garážová vrata, vrata a brány na pozemek
- zábradlí na balkonech, terasách a zasklívací prvky těchto prostor

**b) samotná činnost pachatele v zájmovém prostředí**

V případě, že při ohledání místa činu již bylo provedeno ohledání příchodových tras pachatele, dostáváme se k vyhledávání daktyloskopických stop v souvislosti s činností pachatele na místě trestného činu v užším smyslu, se zaměřujeme především na:<sup>38</sup>

- předměty, kterými očividně pachatel manipuloval, např. otevíral a prohledával krabice, pouzdra se šperky či jinými předměty, představoval za účelem zpřístupnění předmětů jiných
- části nábytku, které pachatel otvíral za účelem jejich prohledání

<sup>37</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke *kriminalistickotechnické činnosti* Policie České republiky, čl. 164, odst. 2

<sup>38</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke *kriminalistickotechnické činnosti* Policie České republiky, čl. 164, odst. 2

- předměty, které si pachatel připravil na určité místo za účelem jejich následného odcizení
- nádobí a jiné předměty v případě, že se pachatel na místě činu např. občerstvoval nebo pil
- předměty, které pachatel mohl na místě činu ztratit nebo zanechat (např. použité nástroje)

#### c) **úniková trasa pachatele ze zájmového prostředí**

Po ohledání místa samotné činnosti pachatele pokračujeme v ohledání únikových (odchodových) tras pachatele, kde rovněž můžeme najít daktyloskopické stopy zejména na rámech dveří, oken, okenních tabulkách, dveřích apod. Při ohledávání únikových tras můžeme rovněž nalézt i jiné druhy stop zejména v případě, že pachatel vlekl objekty napadení či odcizené věci, odjížděl z místa činu vozidlem, během odchodu odhazoval nepotřebné věci (doklady, dokumenty apod.).

Obecně se dá říci, že tedy při vyhledávání daktyloskopických stop v souvislosti s odchodem pachatele z místa trestného činu postupujeme obdobně, jako při jejich vyhledávání v souvislosti s pachatelovým příchodem.<sup>39</sup>

V souvislosti se zviditelňováním a zajišťováním daktyloskopických stop na místě trestného činu v praxi často dochází k zviditelnění nebo nálezu a následnému zajištění i jiných druhů stop. Například při vyhledávání daktyloskopických stop fyzikální metodou (prášky) dojde k nalezení šmouhy vytvořené rukou pachatele, která však v sobě neodráží žádné ze znaků daktyloskopie (neobsahuje papilární linie), čímž je pro daktyloskopické zkoumání neupotřebitelná. Takovou stopu však lze využít například jako stopu genetickou, ze které se provede stěr na tampon Dispolab a z tohoto stěru je možné stanovit genetický profil pachatele (v případě, že stěr obsahuje dostatečné množství genetického materiálu). V těchto případech stopa daktyloskopickým práškem není vůbec znehodnocena a pro genetické zkoumání je upotřebitelná za stejných podmínek, jako by byl proveden cílený genetický stěr i bez předchozího použití daktyloskopických prášků.

---

<sup>39</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke *kriminalistickotechnické činnosti* Policie České republiky, čl. 164, odst. 2

### 3.5 Daktyloskopická stopa její hodnota

Význam, resp. hodnota, daktyloskopické stopy v kriminalistice je shodný, jako význam všech ostatních druhů kriminalistických stop, proto je možné pro tyto účely použít obecné rozdělení stop:<sup>40</sup>

#### a) kriminalisticko-technický význam

Kriminalisticko-technický význam stopy definuje možnost stopu vyhledat a zajistit některým z dostupných a dosažitelných prostředků. V opačném případě stopa nemůže být vyhledána a proto ani zajištěna a nelze tedy hovořit o kriminalisticky upotřebitelné stopě. V daktyloskopii technický význam znamená, že daktyloskopickou stopu dokážeme vyhledat za pomoci některé z fyzikální, chemické nebo fyzikálně chemické metody vyhledat, zajistit a zkoumat současnými metodami a prostředky kriminalistické vědy.

#### b) kriminalisticko–taktický význam

Kriminalisticko–taktickým významem stopy je její schopnost poskytnout informaci důležitou a upotřebitelnou pro další vyšetřování události nebo trestného činu, o jeho verzích. Tyto verze mohou směřovat k závěrům, kudy pachatel vnikl na místo činu, kde se pohyboval, mohou v určitých případech hrubě objasnit stavbu jeho těla (např. pokud na místo činu prolezl určitým otvorem apod.). Rovněž nám může podat informaci důležitou pro následnou identifikaci osoby pachatele, což je jeden z nejvýznamnějších účelů kriminalistické daktyloskopie.

#### c) procesní význam

Procesním významem stopy spočívá zejména v tom, že vyhledaná, zajištěná a odzkoumaná stopa může být využita jako kvalitní důkaz v trestním řízení, zejména v oblasti individuální identifikace člověka. Stopa má důkazní hodnotu jen tehdy, pokud byla zjištěna, zajištěna a uchována v souladu s platnými předpisy<sup>41</sup>. V daktyloskopii lze uvést příklad, ve kterém je daktyloskopická stopa zajištěna na místě trestného činu oprávněnou osobou,

<sup>40</sup> NĚMEC, M., *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha, 2004, s. 150.

<sup>41</sup> ČESKO (ČESKOSLOVENSKO). *Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) č. 141/1961 Sb.*, ze dne 29. 11. 1961. [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. dostupné z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&what=Rok>>.

její nález je odpovídajícím způsobem zadokumentován, stopa je řádně zabalena a zajištěna proti neoprávněné manipulaci.

## 4 Vyhledávání, zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop

### 4.1 Vyhledávání daktyloskopických stop

Každá kriminalistická stopa má svoji kriminalisticko-technickou a kriminalisticko-taktickou hodnotu. Uplatnění kriminalisticko-technické hodnoty je v procesu kriminalistické identifikace, kde vyjadřuje míru využití kriminalistické stopy pro identifikaci objektu, který stopu vytvořil. Kriminalisticko-taktická hodnota je kriminalistická stopa, poskytující důležité informace o způsobu provedení kriminalisticky relevantní události, o osobách, které se na ní podílely, jejich činnosti na místě činu, způsobu provedení činu, jejich fyzických, psychických schopnostech, předmětu jejich zájmu, způsobu příchodu a odchodu z místa z místa.

Vyhledávání kriminalistických daktyloskopických stop je velmi specifická činnost založená na poznacích a zákonitostech kriminalistické vědy a tyto poznatky jsou podloženy kriminalistickou praxí. Proto je nutné, aby tuto činnost vykonávali dostatečně proškolení, zkušení a schopní policisté. K tomu přistupuje i znalost a možnosti využívání kriminalistických postupů a prostředků pro vyhledávání, zajišťování, balení daktyloskopických stop.<sup>42</sup>

Proto vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop patří k základním a nejdůležitějším úkolům kriminalistické činnosti. Z tohoto důvodu se provádí ohledání předmětů, se kterými pachatel na místě činu manipuloval, nebo kterých se prokazatelně dotkl, ale i předmětů, kterých se mohl dotknout zcela náhodně. Vyhledávání a zajišťování daktyloskopických stop klade značné nároky na odborné znalosti a zkušenosti kriminalistických techniků, neboť hrozí, zvláště u stop latentních, velké riziko jejich přehlédnutí či poškození.<sup>43</sup> V praxi platí zásada, že se vždy vyhledávají a zajišťují všechny daktyloskopické stopy a až poté se zjišťuje, které z nich mají vztah k objasňované události a které nikoliv. Bohužel ne vždy lze, především z technických důvodů, tuto zásadu dodržet.

<sup>42</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke *kriminalistickotechnické činnosti* Policie České republiky, čl. 2, odst. 4, písm. d, e.

<sup>43</sup> VICHLENDÁ, M. a kolektiv, *Kriminalistika*. Holešov, 2003, s. 39

Největší potíží při vyhledávání stop, proti viditelným (plošné, objemové) jsou stopy skryté (latentní), nebo spíše lidským zrakem obtížně viditelné, které se musí před samotným zajištěním, zviditelnit. Někdy k tomuto postačí některý z osvětlovacích nebo jednoduchých optických kriminalistických prostředků, jindy se musí využít některá ze speciálních kriminalisticko-technických metod na zviditelňování latentních stop. Její výběr však závisí na konkrétním případě, na druhu stopy, vlastnostech podkladu, předpokládaném stáří stopy a dalších faktorech.<sup>44</sup>

Vyhledávání viditelných stop vyžaduje pečlivou a důkladnou práci kriminalistických techniků policie spočívající v ohledání místa kriminalisticky relevantní události (místa činu), ale i ohledání řady kriminalisticky relevantních objektů, jako jsou například těla živých osob, mrtvol, nástrojů, zbraní, listin, oděvů a další. Vyhledané viditelné stopy se dle interního aktu<sup>45</sup> řádně označí číslem, zaznamená se místo nálezu, dojde k jejich přesnému zadokumentování v kriminalistické dokumentaci, zejména pořízením fotografické dokumentace a zaznamenání zajištění stopy v protokolu o ohledání místa činu.

K vyhledání latentní stop, i když v dost omezeném počtu, postačí někdy i lidský zrak. Prohlížený objekt je možné prohlížet při šikmém nebo tečném přirozeném slunečním světle, nebo uměle vytvořeném světle bytových nebo obdobných osvětlovacích zařízení, či ručních svítlen různých druhů. Jedná se především o vyhledání prašných stop nebo mastných daktyloskopických stop. Ve většině případů je však zapotřebí ke zviditelnění latentních stop kriminalisticko-technických prostředků. Využívají se různé druhy bílého i barevného osvětlení, kdy před bílé světlo se dává barevný filtr. Mezi tato osvětlení patří bodové osvětlení, šterbinové osvětlení a osvětlení rovnoběžným nebo rozptýleným svazkem paprsků. Dále se používají různé zvětšovací prostředky, zejména lupy, které se používají pro pohledové zvětšení nalezených částí daktyloskopických stop, prohlídku miniaturních předmětů po použití daktyloskopických prášků apod. Stejně jako vyhledané viditelné stopy se latentní stopy rovněž řádně označí, zaznamená se místo nálezu a dojde

---

<sup>44</sup> VICHLENDÁ, M., *Kriminalistika*. Holešov, 2003, s. 39.

<sup>45</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke kriminalistickotechnické činnosti Policie České republiky.

k jejich přesnému zadokumentování v kriminalistické dokumentaci, jak je uvedeno u viditelných stop.<sup>46</sup>

## 4.2 Metody zviditelňování daktyloskopických stop

Kriminalistická věda vyvinula v oblasti zviditelňování daktyloskopických stop tři základní metody a tomu odpovídající prostředky,<sup>47</sup> kterými se v policejní praxi provádí zviditelňování daktyloskopických stop a dělíme je na :

- a) metody fyzikální
- b) metody chemické
- c) metody fyzikálně-chemické

### a) Fyzikální metody

Fyzikální metody zviditelňování jsou založeny na přilnavosti určitých materiálů na složky potu, které z největší části tvoří samotnou daktyloskopickou stopu. Prostředky ke zviditelňování daktyloskopických stop lze rozdělit na mokrou a suchou metodu.

#### I. prášky

Při této suché metodě zviditelňování daktyloskopických stop je nezbytné používat daktyloskopické prášky tak, aby při svém ulpění na daktyloskopické stopě byly kontrastní s jejím podkladem z důvodu možnosti jejího následného kvalitního zadokumentování. Prášky ke zviditelňování daktyloskopických stop se rovněž volí s ohledem na materiál podkladu, který však ve všech případech musí být suchý, hladký a co nejméně porézní. Jako příklad lze použít následující, v policejní praxi nejčastěji používané daktyloskopické prášky:

#### a) argentorát

Tento šedě zbarvený daktyloskopický prášek, skládající z převážné části z mletého hliníku, lze použít převážně na všechny druhy podkladu. Jeho výhodou je fakt, že částičky drceného hliníku, ze kterého je argentorát převážně složen, při fotografování s použitím blesku jasně odrážejí světlo

<sup>46</sup> MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha, 2001, s. 133-134.

<sup>47</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ze dne 7. prosince 2001 ke *kriminalistickotechnické činnosti* Policie České republiky, čl. 165-173.



a daktyloskopická stopa je na fotografii velice dobře výrazná. Od používání argentorátu se však již v současné době pomalu ustupuje vzhledem ke zdravotní závadnosti hliníku pro lidský organismus. Argentorát však zatím stále tvoří převážnou většinu ve vybavenosti daktyloskopickými prášky na odděleních kriminalistické techniky.

**b) prášek magnetický (obr. č. 2)**

Magnetický prášek, který je složen z převážné části z mletého železa, má svoji výhodu ve skutečnosti, že lze použít na většinu druhů podkladu a je dodáván v černém i šedém provedení pro zajištění žádaného kontrastu s podkladem. Jeho používání poskytuje také značnou úsporu, jelikož je nanášen magnetickým aplikátorem a ulpí téměř pouze na daktyloskopických stopách, zbytek prášku lze z aplikátoru sesypat zpět do nádoby a použít při dalším ohledávání. Z praxe je zejména výhodný při použití na předmětech z papíru, dřeva a plastu.

Obr. č. 2: Daktyloskopický prášek<sup>48</sup>



**c) fluorescenční prášky**

Fluorescenční prášky poskytují nepřeberné množství odstínů a lze je použít na mnohobarevných předmětech, kde by například argentorát nebo jiné prášky mezi mnoha barvami kontrastně nevynikly. Lze je použít na všechny typy podkladových materiálů. V praxi se však používají výjimečně, jelikož nejsou doporučovány ze strany znaleckých pracovišť, protože způsobují

<sup>48</sup> LT SEZAM s.r.o, Praha, technika pro kriminalisty [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. dostupné z WWW: <<http://www.krimi-ltsezam.cz/index.php?menu=68>>.

problémy při jejich dokumentaci a vykreslení při svém počítačovém zpracování.

## II. tekuté prostředky

Tekuté prostředky pro zviditelňování daktyloskopických stop mají oproti práškům velkou výhodu v tom, že je lze použít i na mokré materiály, což je u daktyloskopických prášků vyloučeno. Často se proto používají například na vnější části motorových vozidel v deštivém nebo sychravém počasí.

### Small particle reagent - roztok na mokré stopy (obr. č. 3)

Roztok je v plastové láhvi s rozprašovačem, což umožňuje jeho mobilní použití bez nutnosti jakéhokoliv míchání, potřeby dalších nádob apod. Roztok se rozprašovačem nastříká na zkoumaný povrch a poté se umyje přelitím povrchu čistou vodou, roztok pak ulpí pouze na potem a tukem tvořených daktyloskopických stopách, které poté lze sejmut na daktyloskopickou fólii stejným způsobem, jako stopy zviditelněné prášky.

Obr. č. 3: Roztok Small particle reagent<sup>49</sup>



<sup>49</sup> LT SEZAM s.r.o, Praha, technika pro kriminalisty [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. dostupné z WWW: <<http://www.krimiltsezam.cz/index.php?menu=26&zobrazdetail1=1&iddetailproduktu=135>>.

#### 4.2.1 Chemické metody

Chemické metody zviditelňování daktyloskopických stop jsou založeny na chemické reakci vyvolávacího prostředku na některé látky obsažené v potu, který tvoří daktyloskopickou stopu.

##### **Ninhydrin (obr. č. 4)**

Ninhydrin je v policejní praxi nejčastěji používán ve sprejových nádobkách, což umožňuje jeho mobilní použití v terénu. Používá se na zviditelnění daktyloskopických stop na porézním povrchu jako např. dřevo, tkaniny, papír apod. Ninhydrin reaguje s aminokyselinami, čímž vzniká purpurové zbarvení stopy, nazývané „Rhuemannův purpur“. Záporným faktorem používání ninhydrinu je jeho dlouhá doba vyvolávání, která se udává až 10 dní. Ninhydrin však nelze používat na předměty, které byly předtím vystaveny vlivu vody. Jeho velkou výhodou však je, že ninhydrinem lze vyvolat i daktyloskopické stopy staré až několik desítek let za předpokladu, že jsou uchovány na předmětech a v prostředí, které tak dlouhodobé uchování umožňuje.

Obr. č. 4: Roztok Ninhydrin HT<sup>50</sup>



<sup>50</sup> LT SEZAM s.r.o, Praha, *technika pro kriminalisty* [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. dostupné z WWW: <<http://www.krimi-ltsezam.cz/index.php?menu=23&zobrazdetail=1&iddetailproduktu=975>>.

### **DFO daktyloskopické barvivo**

Daktyloskopické barvivo DFO funguje na velice podobném principu jako Ninhydrin, tedy reaguje na aminokyseliny přítomné v tělních proteinech. DFO však zviditelní daktyloskopické latentní otisky na papíru až 3x silněji, než samotný Ninhydrin. Při použití DFO lze dosáhnout výborných výsledků zejména na barevných podkladech. DFO je souprava tří výrobcem připravených roztoků, které se před použitím smíchají a za použití rozprašovače se aplikují na místo, na kterém vyhledáváme stopy.

#### **4.2.2 Fyzikálně–chemické metody**

Fyzikálně chemické metody zviditelňování daktyloskopických stop jsou kombinací fyzikálních a chemických metody, tedy jsou založeny na ulpívání materiálů na složkách potu a tuku v daktyloskopických stopách za současného probíhání chemické reakce.

#### **Kyanoakrylát (obr. č. 5)**

Kyanoakrylátová souprava Cyano-shot je v současnosti jediným dostupným prostředkem na odděleních kriminalistické techniky, který se používá v mobilních vyvolávacích komorách Daktyvak. Použití kyanoakrylátové soupravy je možné bez použití vyhřívání vyvolávací komory. Skládá se z nádoby s aktivačními krystaly, která se vloží do nádoby s roztokem aktivátoru a na víčko této nádoby se vloží přiložené vteřinové lepidlo. Při vložení aktivačních krystalů do aktivátoru dochází k chemické reakci, která způsobuje uvolňování tepla a odpařování lepidla do prostoru uzavřené vyvolávací komory a jeho ulpívání na předmětech, na kterých je třeba daktyloskopické stopy zviditelnit. Předměty s vyvolanými daktyloskopickými stopami se pak ke znaleckému zkoumání zasílají in natura, jelikož vyvolané daktyloskopické stopy nelze z předmětů běžně dostupnými prostředky sejmout, nebo se provede pouze fotografická dokumentace vyvolaných stop za podmínek měrné fotografie.

Obr. č. 5: Souprava Cyano-Shot<sup>51</sup>



Výše uvedené metody a prostředky využívají zejména kriminalističtí specialisté, kteří jsou k tomu řádně vyškoleni a mají dostatek zkušeností z policejní praxe.<sup>52 53</sup>

### **Jodové páry**

Jod je vlastně pevná látka, která za normální teploty sublimuje, což znamená, že přechází z pevné látky přímo na plynnou, bez přeměny na kapalnou. Tento přechod lze urychlit zvýšenou teplotou, kdy se k této přeměně používají různé ofukovače. Jde vlastně o jednoduché technické zařízení, ve kterém se zahřívá pevný jod, a následně jeho páry jsou vyháněny vzduchem z přístroje k místu, kde se nachází latentní daktyloskopická stopa. Takto zviditelněná stopa má žlutou až hnědožlutou barvu. Takto zviditelněnou stopu je třeba urychleně zajistit, jelikož dochází k jejímu rychlému zániku, a to zejména fotografováním nebo přenosem na stříbrnou destičku.<sup>54</sup>

### **Jednorázová jódová souprava**

Jednorázová jódová souprava je určena pro zviditelnění daktyloskopických stop na papíru, dřevu a lepence. Soupravu lze použít pouze na nekovové povrchy.

<sup>51</sup> LT SEZAM s.r.o, Praha, *technika pro kriminalisty* [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. dostupné z WWW: <<http://www.krimi-ltsezam.cz/index.php?menu=25&zobrazdetail1=1&iddetailproduktu=803>>.

<sup>52</sup> CHMELÍK, J., *Místo činu a znalecké dokazování*. Plzeň, 2005, s. 104-112.

<sup>53</sup> CHMELÍK, J., *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň, 2005, s. 110-111.

<sup>54</sup> STRAUS, J. a kolektiv., *Kriminalistická technika*. Plzeň, 2005, s. 42

Je nutné tuto soupravu vždy použít v dobře větraných prostorách. Jódové páry dobře reagují s tuky a oleji, které jsou obsaženy v čerstvých daktyloskopických otiscích.

### **IO-FUME™ jódová souprava (obr. č. 6)**

Jódová souprava pro napařování jódem na místě činu i v laboratoři. U této soupravy není potřeba kompresor ani jiný zdroj tlakového vzduchu a tepla. Rozlomí se ampule s jódem, který se nasype na plechové víčko menšího válečku a tento se vloží do plastové nádobky s modrou tekutinou. Vznikne tak chemická reakce, při které se uvolňuje teplo, díky kterému vznikají jódové páry. Soupravu lze použít v jednorázových dýmových komorách.

Obr. Č. 6 : IO-FUME™ jódová souprava<sup>55</sup>



### **4.3 Zajišťování daktyloskopických stop**

Při zajišťování daktyloskopických stop je nutné postupovat tak, aby stopa nebyla zajišťováním znehodnocena. Dále je třeba klást důraz na balení stop do takových obalů, které zamezí neoprávněnou manipulaci se stopami a zároveň zamezí možnému poškození stop při jejich přepravě na znalecká pracoviště. K balení stop se nejčastěji používají papírové obaly (obálky nejrůznějších velikostí), které jsou

<sup>55</sup> LT SEZAM s.r.o., Praha, *technika pro kriminalisty* [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. Dostupné z WWW:<<http://www.krimiltsezam.cz/index.php?menu=89&zobrazdetail1=1&iddetailproduktu=805>>.

vhodné pro zajišťování většiny kriminalistických stop z důvodu jejich největší dostupnosti a prodyšnosti (stopy se v těchto obalech nezapařují a tím nedochází k jejich možnému znehodnocení). Při balení zajištěných daktyloskopických stop větších rozměrů lze do používaných obálek například vložit tvrdší karton, aby nedošlo k jejich přehnutí nebo zmačkání při následné manipulaci. Zviditelněné daktyloskopické stopy se v praxi nejčastěji **zajišťují následujícími způsoby:**

#### **a) Fotograficky**

Fotograficky je nutno zajistit každou vyhledanou daktyloskopickou stopu zejména pro zadokumentování její polohy na místě trestného činu nebo vyšetřované události, i pokud poté následuje její zajištění dalším z popsaných způsobů. Při fotografickém zajišťování stop je třeba klást důraz na kolmost osy objektivu k fotografované stopě, aby byla zajištěna její nezkreslenost. K fotografované stopě se přikládá měřítko ve tvaru „L“, aby bylo možné při znaleckém zkoumání stopy odměřit veškeré prvky stopy v obou osách a dále se přikládá číslo, kterým se zajišťovaná stopa označí pro pozdější dokumentaci.<sup>56</sup>

#### **b) In natura**

Zajištění stopy in natura se provádí, pokud daktyloskopickou stopu nelze zajistit jiným způsobem. Daktyloskopickou stopu zajišťovanou in natura s podkladovým předmětem je nutné zajistit, aby při její přepravě na znalecké pracoviště nedošlo k jejímu setření z předmětu. To se provádí například přelepením daktyloskopického otisku lepicí páskou a vhodné uložení do obalu.

#### **c) Daktyloskopické fólie**

Na daktyloskopické fólie jsou zajišťovány stopy zviditelněné daktyloskopickými prášky nebo roztokem pro mokré snímání stop. Při zajišťování stop na daktyloskopické fólie se nejprve z fólie sejme průhledná krycí fólie, poté se část s želatinovou hmotou postupně z jedné strany pokládá na stopu za stálého přejíždění prsty nebo válečkem, aby došlo k dokonalému zkopírování povrchu, ze kterého je daktyloskopická stopa snímána, a nevznikly pod fólií vzduchové bubliny. Po sejmutí fólie i se stopou z předmětu se provede zpětné nalepení průhledné části na želatinu, což zajistí sejmutou daktyloskopickou stopu, před poškozením nebo

---

<sup>56</sup> MUSIL, J., KONRÁD, Z., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika*. Praha, 2001, s. 134-135.

zničením, při její přepravě. Daktyloskopické fólie jsou černé, bílé nebo transparentní a vždy se použije taková, aby byla v kontrastu s prostředkem, který byl ke zviditelnění použit.<sup>57</sup>

#### d) Odlitím

Odlitím se zajišťují plastické daktyloskopické stopy tedy vtisky, například stopy v plastelině, tmelu, ztužených tucích, ve žvýkačkách v čokoládě, vosku či některých roztíratelných sýrech, zasychajících lacích nebo v krvi.<sup>58</sup>

V praktické činnosti kriminalistického technika na místě činu dochází k výběru vhodného prostředku pro odlití a technik se řídí vlhkostí vzduchu a podklad teplotou prostředí a technickým vybavením, které má k dispozici. Nejčastěji se používají tyto odlévací prostředky:

##### 1. Souprava Mikrosil

Souprava se skládá ze dvou vymačkávacích tub (tmel + katalyzátor). Souprava je mobilní, je snadné její míchání (délka vytlačeného tmelu se rovná délce vytlačení katalyzátoru) a doba tuhnutí tmelu k možnému sejmutí ze stopy je max. 15 minut.<sup>59</sup>

##### 2. Souprava Lukopren (obr. č. 7)

Lukopren je silikonová dvousložková kaučuková směs určená pro snímání otisků, k jejíž tuhnutí používáme přiložený katalyzátor. Rychlost tuhnutí směsi lze ovlivnit množstvím přidaného katalyzátorů a uvádí se v řádu desítky minut.

Obr. č. 7: Souprava Lukopren<sup>60</sup>



<sup>57</sup> CHMELÍK, J., *Místo činu a znalecké dokazování*. Plzeň, 2005, s. 112-114.

<sup>58</sup> CHMELÍK, J., *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň, 2005, s. 110-111.

<sup>59</sup> HLAVAČEK, J. PROTIVINSKÝ, M. a kolektiv, *Praktická kriminalistika*, Praha, 2006, s. 74.

<sup>60</sup> LT SEZAM s.r.o, Praha, *technika pro kriminalisty* [online]. 2013 [cit.2013-6-1]. Dostupné z WWW:<<http://www.krimiltsezam.cz/index.php?menu=10&zobrazdetail1=1&iddetailproduktu=30>>.



### **3. Souprava Dentalstone**

Dentalstone je stejně jako předchozí uvedené soupravy prvotně určená pro použití v trasologii, avšak své místo má i při zajišťování daktyloskopických stop. Jedná se o hmotu vyráběnou z přírodních surovin, která má malou porozitu a velmi nepatrnou expanzi tuhnutí, čímž zaručuje nejvyšší přesnost otisku. Mísí se ručně s vodou v poměru 100 g hmoty na 20 ml vody, a to v misce nebo igelitovém sáčku po dobu 30 – 45 vteřin. Doba tuhnutí hmoty se uvádí 6 – 30 minut, nejvyšší pevnosti dosahuje po 2 hodinách.

## 5 Elektronické evidence

Od samotného počátku vzniku daktyloskopie byly do policejní praxe zavedeny různé daktyloskopické evidence, které byly založeny na třídění otisků posledních článků prstů rukou podle obrazců papilárních linií.<sup>61</sup> Tyto evidence od samotného počátku byly, jsou a v budoucnu budou i nadále nedílnou součástí kriminalisticko-technických a expertizních pracovišť. Postupně se zvyšujícím se počtem evidovaných otisků se daktyloskopické sbírky stávaly méně efektivními a byly hledány nové systémy. Mezi tyto systémy lze zařadit tzv. Jorgensenův systém známý jako telegrafický systém. V tomto systému kde kromě základního vzoru kresby byly kódovány i jednotlivé markanty ve středu vzoru. Tento systém však nebyl dokonalý a často chyboval zejména v odlišném čtení kresby jednotlivými klasifikátory. Jako další systém byl zaveden víceúčelový klasifikační systém ve zpracování děrnoštítkových systémech nebo systémech IBM, který však nenašel využití. Postupem času a s rozvojem výpočetní techniky, byl zkonstruován automatizovaný daktyloskopický systém AFIS, kdy se postupně vyvinuly dva systémy a to identifikační, porovnávající daktyloskopické otisky jako obrazce a markanty byly považovány za pouze za součást vzniklého obrazu a daktyloskopický, porovnávající otisky a daktyloskopické stopy dle vzájemného rozmístění marketů a jejich vektorovému zpracování.

V naší policejní praxi byl nejprve vyvíjen a později uveden do zkušebního provozu systém EDOS, který byl v roce 1994 nahrazen systémem AFIS 2000.<sup>62</sup>

### 5.1 AFIS 2000

AFIS 2000 je systém, jehož strukturu lze podle potřeby rozvíjet. Do celkové kapacity systému AFIS spadá 800 000 daktyloskopických karet s otisky deseti prstů a 20 000 daktyloskopických stop.<sup>63</sup> Porovnávání otisků prstů a daktyloskopických stop je v tomto systému navržena tak, aby vzájemnou návazností jednotlivých

---

<sup>61</sup> STRAUS, J., PORADA, V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 221.

<sup>62</sup> STRAUS, J., PORADA, V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 222.

<sup>63</sup> STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny československé kriminalistiky slovem i obrazem II*. Praha, 2003, s. 70.

procesů při zpracování nově vkládaných otisků a stop byl vyloučen stav, kdy by tyto nebyly vzájemně porovnány. Systém pracuje ve třech režimech a to režimu rychlé odezvy, režimu zpracovávání daktyloskopických karet a režimu zpracovávání daktyloskopických stop. Podstatou tohoto systému je tedy automatické porovnávání zpracovaných otisků prstů nebo stop s databází otisků a s databází stop. Porovnávání je prováděno na základě rozmístění jednotlivých shodných markantů obou srovnávaných objektů. Následně si systém otisky nebo stopy sestupně seřadí a manuálně se prověří shodnost nabídnutých otisků a dojde rozhodnutí, zda jsou otisky shodné či ne.<sup>64</sup>

V současné době je nejnovější variantou systému AFIS 2000 daktyloskopický systém AFIS-BIS, který oproti původním verzím obsahuje kromě otisků jednotlivých článků prstů i otisky dlaní.

Výhodou využití systému AFIS-BIS je bezesporu fakt, že evidence může být a je využita jako úložiště otisků prstů a dlaní osob podezřelých nebo obviněných ze spáchání úmyslných trestných činů, nalezených pohřešovaných osob a mrtvol neznámé totožnosti, na základě čehož lze evidenci využít jako srovnávací materiál v souvislosti s nálezem a znaleckým zkoumáním daktyloskopických stop nalezených na místech trestných činů nebo jiných vyšetřovaných událostí. Proto pokud se například pachatel majetkové trestné činnosti dopouští recidivy, je poměrně snadné dokázat jeho přítomnost na místě trestného činu nebo manipulaci s odcizenými předměty a tím podpořit verzi o spáchání trestného činu.<sup>65</sup>

## 5.2 EURODAC

Se vstupem do Evropské Unie v roce 2004 se Česká republika připojila k systému Eurodac. Tento systém je tvořen centrální databází, kde jsou veškeré národní pobočky států propojeny elektronickou cestou v digitální formě. Systém Eurodac pracuje na podobném principu jako systém AFIS. Systém tedy vznikl pro sjednocení postupu členských států Evropské Unie při posuzování o azyl a byl tímto i určený základní termíny azylové politiky. Účelem má být rychlejší a přesnější

---

<sup>64</sup> STRAUS, J., PORADA, V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*. Praha, 2005, s. 222.

<sup>65</sup> Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2005, kterým se upravuje *provozování systémů AFIS 2000, C-AFIS a některé podmínky provozování daktyloskopických sbírek*.

způsob předávání informací k totožnosti určitých osob a tím nalezení příslušného státu k posouzení žádosti o azyl.

Porovnání otisků, se dle tzv. Dublinské dohody, uzavřené 15.6.1990, řadí do tří kategorií :

**Kategorie 1** – žadatelé o azyl

**Kategorie 2** – cizinci, kteří nelegálně překročili hranice EU

**Kategorie 3** – cizinci, kteří se neoprávněně zdržují na území státu EU

EURODAC se má v České republice sídlo v Kriminologickém ústavu v Praze, kam jsou zasílány v digitální podobě daktyloskopické otisky nebo daktyloskopické karty cizinců z azylových zařízení nebo hraničních přechodů, právě k porovnání v systému EURODAC. Otisky všech prověřovaných cizinců se zasílají do hlavní centrální databáze v Lucembursku. Odtud je pracovníci Erodacu zasílají jednotlivým členským státům k porovnání.. Tímto systémem se tedy zamezuje podávání a vyřizování opakovaných žádostí o azyl podávaných v různých zemích Evropské Unie.

Využití pro praktickou policejní práci spočívá v tom, že napomáhá při určování, který členský stát EU je příslušný k posouzení žádosti o azyl, současně usnadňuje naplňování společné azylové politiky, zabraňuje osobám, které by žádosti o azyl chtěly zneužívat, aby se obracely na další členské státy poté, kdy byla jejich žádost v jedné zemi odmítnuta, nebo aby systém zatěžovaly opakovaným podáváním žádostí a zabraňuje nelegální migraci osob a nelegálního pobytu na území EU.<sup>66</sup>

Závěrem této kapitoly je třeba uvést, že daktyloskopické evidence jsou v policejní praxi součástí rozsáhlejšího evidenčního systému, který umožňuje identifikovat konkrétní živé osoby, mrtvolky a umožňuje provádět praktické pátrání po těchto objektech.<sup>67</sup>

---

<sup>66</sup> *Systém EURODAC*, [online] 2013 [cit.2013-2-1] Úřad pro ochranu osobních údajů České republiky, dostupné z WWW : < <http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=0&submenu=50&loc=89>>.

<sup>67</sup> STRAUS, J., *Kriminologická taktika*. Plzeň, 2005, s. 242.

## 6 Kazuistika

Následující příklady z trestních spisů by měly přinést představu o tom, jak je daktyloskopie využitelná v policejní praxi, zejména v trestním řízení proti pachatelům různé majetkové trestné činnosti.

### Kazuistika č. 1

Dne 29.11.2011 v 13:49 hod. bylo na Obvodní oddělení Policie ČR Benátky nad Jizerou učiněno oznámení osoby I.B., že došlo v době od 13:15 hod. do 13:45 hod. dne 29.11.2011 v ul. U Cukrovaru čp. 157 v Benátkách nad Jizerou k vloupání do rodinného domu. Neznámý pachatel zde po přezení vrat nebo zdi u domu, vnikl na pozemek, odtud se dostal k rodinnému domu. U domu nezjištěným způsobem rozbil dvojitou skleněnou výplň okna a takto vzniklým otvorem protáhl ruku, a otevřel si okenní klikkou okno zevnitř. Poté vnikl dovnitř domu, kde vše prohledal a nic neodcizil. Následně si v jiné místnosti domu otevřel okno utekl ven, kdy tímto způsobem celkovou škodu ve výši 1.000,-Kč, poškozené I.B.

Věc byla šetřena pro podezření z přečinu krádež ve stádiu pokusu podle § 21/1 k § 205/1b trestního zákoníku a přečinu porušování domovní svobody podle § 178/1,2 trestního zákoníku a věc byla šetřena pod Č.j. KRPS-40242/TČ-2011-010712.

Provedeným ohledáním místa činu kriminalistickým technikem SKPV, Územního odboru Mladá Boleslav se podařilo zajistit na místě činu daktyloskopické stopy a to :

- **stopa č. 1** daktyloskopická – otisk papilárních linií pod oknem na vnitřní straně střepe venkovní okenní tabule
- **stopa č. 2** daktyloskopická – otisk papilárních linií na vnitřní straně střepe okenní tabule uvnitř místnosti
- **stopa č. 3** daktyloskopická – otisk papilárních linií na rámu okna
- **stopa č. 4** daktyloskopická – otisk papilárních linií na vnější tabuli skla na vnější straně okna

Na základě zajištěných daktyloskopických stop, které na místě pravděpodobně pachatele zanechal, byly rovněž následně sejmuty otisky i domácí osobě a to poškozené I.B. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že z vloupání do domu by mohl být podezřelý syn poškozené a majitelky domu J.L., který byl již v minulosti několikrát za krádeže trestán.

Po řádném zadokumentování zajištěných stop z místa činu, byly stopy č. 1 až č. 4, otisky domácí osoby I.B. a daktyloskopická karta na možnou osobu pachatele J.L., zaslány ke zkoumání na KŘP Středočeského kraje, OKTE Kladno.

**Ve věci bylo žádostí o vypracování odborného vyjádření požadováno :**

- vyhodnocení daktyloskopických stop z hlediska jejich upotřebitelnosti
- porovnání upotřebitelných daktyloskopických stop s kontrolními otisky tzv. domácích osob I.B.
- porovnání s otisky prstů a dlaní podezřelých osob J.L
- porovnání v systému AFIS BIS
- případné uložení stop do sbírky

Na základě odborného vyjádření z pracoviště KŘP Středočeského kraje, OKTE Kladno z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie, bylo zjištěno, že vyhodnocením předložených daktyloskopických stop č. 1 až 4, které byly zajištěny při prvním vloupání do domu čp. 157 v ul. U Cukrovaru v Benátkách nad Jizerou ze dne 29.11.2011, bylo zjištěno, že uvedené daktyloskopické stopy vykazují dostatečný počet specifických znaků nutných k dalšímu zkoumání, přičemž stopy 1,2 a 4 byly vyhodnoceny jako upotřebitelné (vhodné ke stanovení individuální identifikace) a daktyloskopická stopa č. 3 byla vyhodnocena jako částečně upotřebitelná (nevhodná ke stanovení individuální identifikace).

Daktyloskopické stopy č. 1, 2, 3 a 4 byly porovnány s kontrolními otisky prstů a ladi domáci osoby a dále s daktyloskopickými otisky vyhotovenými na daktyloskopické kartě na jméno J.L.

Provedeným porovnáním bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 1 je v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemná shoda s otiskem části prostředníku levé ruky podezřelého J.L.,

daktyloskopická stopa č. 2 je v dostatečném počtu specifických znaků ke stanovení individuální identifikace, vzájemná shoda s otiskem části palce levé ruky podezřelého J.L. a daktyloskopická stopa č. 4, je v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemná shoda s otiskem části dlaně levé ruky podezřelého J.L. na daktyloskopické kartě vyhotovené dne 1.12.2011 na PČR Mladá Boleslav na jméno J.L. nar. 2.4.1986. Dále byla zjištěna shoda daktyloskopické stopy č. 3 s otiskem prsteníku levé ruky jmenovaného J.L. a to pouze v sedmi specifických znacích, přičemž této shody lze využít jen jako indicie, nikoliv však jako plnohodnotný důkazní materiál.

Dne 30.11.2011 v 09:25 hod. bylo opětovně učiněno oznámení osobou J.H. na Obvodním oddělení Policie ČR Benátky nad Jizerou, že došlo opětovně v době od 09:25 hod. do 09:30 hod. dne 30.11.2011 k vloupání do rodinného domu čp. 157 v ul. U Cukrovaru v Benátkách nad Jizerou. K tomuto oznamovatel J.H. uvedl, že je druhem majitelky domu I.B., která učinil předchozího dne 29.11.2011 rovněž oznámení o vloupání do domu. Dále uvedl, že pachatel se nachází uvnitř domu a spí v jeho pokoji, kde on sám přespává. Na místo byla ihned vyslána hlídka OOP Benátky nad Jizerou, která uvnitř domu zadržela osobu pachatele, ve kterém byl následně zjištěn J.L., syn majitelky domu I.B. Provedeným vytěžením pachatele J.L. na místě činu bylo zjištěno, že tento přešel zeď vedoucí kolem pozemku domu čp. 157. U jednoho z místností domu objevil rozbité okno, kterým protáhl ruku a klikkou si okno otevřel a následně tímto oknem vlezl do domu, kde v jedné z pokojů si lehl na postel a usnul. K vloupání do domu, ke kterému došlo předchozího dne, se však nedoznal. Věc šetřena pro podezření z přečinu porušování domovní svobody podle § 178/1,2 trestního zákoníku.

Provedeným ohledáním místa činu kriminalistickým technikem SKPV Územního odboru Mladá Boleslav se podařilo zajistit na místě činu daktyloskopické stopy a to :

- stopa č. 1 daktyloskopická – otisk papilárních linií na kličce okna v malé místnosti uvnitř domu
- stopa č. 2 daktyloskopická – otisk papilárních linií na kovovém štítku kličky okna v malé místnosti uvnitř domu

Po řádném zadokumentování zajištěných stop z místa činu, byly stopy č. 1 a č. 2 zaslány ke zkoumání na KŘP Středočeského kraje, OKTE Kladno.

**Ve věci bylo žádostí o vypracování odborného vyjádření požadováno :**

- vyhodnocení daktyloskopických stop z hlediska jejich upotřebitelnosti
- porovnání s otisky prstů a dlaní podezřelých osob J.L
- porovnání v systému AFIS BIS
- případné uložení stop do sbírky

Rovněž toto druhé odborné vyjádření pracoviště KŘP Středočeského kraje, OKTE Kladno z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie k případu vloupání do stejného domu do domu čp. 157 v ul. U Cukrovaru v Benátkách nad Jizerou ze dne 30.11.2011, bylo vyhodnocením předložených daktyloskopických stop č. 1,2 zjištěno, že rovněž vykazují dostatečný počet specifických znaků nutných k dalšímu zkoumání a jsou upotřebitelné.

Daktyloskopické stopy č. 1, 2 byly porovnány s otisky prstů a dlaní vyhotovených na daktyloskopické kartě na jméno J.L. nar. 2.4.1986. Provedeným porovnáním bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 1 je vzájemně shodná s otiskem části dlaně pravé ruky a daktyloskopická stopa č. 2, je vzájemně shodná s otiskem části palce levé ruky na daktyloskopické kartě vyhotovené dne 1.12.2011 na PČR Mladá Boleslav na jméno J.L. nar. 2.4.1986, přičemž vzájemná shodnost u uvedených daktyloskopických stopa byla zjištěna v dostatečném počtu specifických znaků nutných k provedení individuální identifikace osoby.

Metodou použitou na znaleckém pracovišti ke zkoumání zaslanych daktyloskopických stop byla daktyloskopická identifikace na základě specifických znaků papírných linií. Použitými měřidly a zařízeními pak daktyloskopická lupa, daktyloskopický komparátor, daktylofot.

***Na základě zajištěných daktyloskopických stop na místě činu, a to v obou případech vloupání do domu čp. 157 v ul. U Cukrovaru v Benátkách nad Jizerou a následným daktyloskopickým zkoumáním bylo prokázáno, že podezřelý J.L. provedl vloupání do domu i v prvním případě, kdy se na základě daktyloskopického zkoumání se k vloupání doznal.***



## **Kauzistika č. 2**

Dne 23.1.2012 v 11:50 hod bylo na PČR OOP Mladá Boleslav oznámeno osobou V.V., že neznámý pachatel v době od 08:00 hod. do 11:45 hod v Mladé Boleslavi, ul. Palackého čp. 211, objekt Gymnázia Dr. Pekaře, nezjištěným způsobem vnikl do budovy gymnázia, kde v suterénu šaten provedl vloupání do několika šatních skříněk, ze kterých odcizil několik peněženek s různými osobními doklady, finanční hotovost v celkové výši 1.000,- Kč, i-Pod zn. APPLE, sportovní tašku ADIDAS a další drobné věci v celkové hodnotě cca. 4.000,- Kč.

Věc byla šetřena pro podezření z přečinu krádež podle § 205/1b trestního zákoníku a šetřena pod Č.j. KRPS-28831/TČ-2011-010713.

Provedeným ohledáním místa činu kriminalistickým technikem SKPV, Územního odboru Mladá Boleslav se podařilo zajistit na místě činu daktyloskopické stopy a to :

- **stopa č. 1** daktyloskopická – shluk otisků papilárních linií na papírku od tyčinky Merci odloženém na šatní skřínce (pachatel na místě snědl)
- **stopa č. 2** daktyloskopická – otisk papilárních linií na plastové kartě „Kolo pro život“ z odhozené peněženky poškozeného V.V.
- **stopa č. 3** daktyloskopická – otisk papilárních linií na plastové kartě Plus Card, poškozeného V.V.

Provedeným šetřením ve spolupráci s pracovníky ÚO Mladá Boleslav SKPV byl jako možný podezřelý zjištěn cizí státní příslušník Slovenské republiky L.D., který se však k vloupání do šatních skříněk nedoznával.

Řádně zadokumentované a zajištěné stopy z místa činu č. 1-3, společně s otisky poškozeného V.V. a otisky možného pachatele L.D. byly zaslány ke zkoumání na KŘP Středočeského kraje, OKTE Kladno.

### **Ve věci bylo žádostí o vypracování odborného vyjádření požadováno :**

- vyhodnocení daktyloskopických stop z hlediska jejich upotřebitelnosti
- porovnání upotřebitelných daktyloskopických stop s kontrolními otisky tzv. domácích osob V.V.
- porovnání s otisky prstů a dlaní podezřelých osob L.D.

Na základě odborného vyjádření z pracoviště KŘP Středočeského kraje, OKTE Kladno z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie, bylo zjištěno, že

z předložených daktyloskopických stop č. 1, 2, 3, vykazují daktyloskopické stopy č. 2, 3 dostatečný počet specifických znaků nutných k dalšímu zkoumání. Daktyloskopická stopa č. 1 nevykazuje dostatečný počet specifických znaků a byla z dalšího zkoumání vyřazena jako neupotřebitelná.

Daktyloskopické stopy č. 2, 3 byly porovnány s kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby V.V. a bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 2 je vzájemně shodná s otiskem části palce levé ruky jmenovaného V.V. U daktyloskopické stopy č. 3 vzájemná shoda kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby V.V. zjištěna nebyla. Daktyloskopická stopa č. 3 byla porovnána s daktyloskopickými otisky podezřelého osoby L.D. Provedeným zkoumáním bylo zjištěno, že uvedená daktyloskopická stopa č. 3 je v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemně shodná s otiskem části palce levé ruky na daktyloskopické kartě č. 111112469208 vedené na osobu L.D.

Metodou použitou na znaleckém pracovišti ke zkoumání zaslaných daktyloskopických stop byla daktyloskopická identifikace na základě specifických znaků papírných linií. Použitými měřidly a zařízeními pak daktyloskopická lupa, daktyloskopický komparátor, daktylofot.

*Na základě zajištěných daktyloskopických stop na místě činu, při vloupání do šatních skříněk v Gymnáziu Dr. Pekaře v ul. Palackého v Mladé Boleslavi a následným daktyloskopickým zkoumáním bylo prokázáno, že podezřelý L.D. provedl vloupání, kdy se na základě daktyloskopického zkoumání se k vloupání doznal.*

## **Závěr**

V této práci bylo dosaženo vytyčeného cíle, kterým bylo přiblížit odborné veřejnosti klasickou kriminalistickou metodu individuální identifikace osob podle otisků a vtisků prstů a dlaní – DAKTYLOSKOPII.

V úvodu práce jsou uvedeny důvody, pro která je kriminalistická daktyloskopie nedílnou součástí kriminalistických metod, které jednak přinášejí důkazní materiál a jednak mohou vést za určitých podmínek k individuální identifikaci konkrétního člověka.

Práce dále obsahuje historický exkurz do využívání daktyloskopických obrazců a zejména vývoje kriminalistické daktyloskopie, seznamuje s představiteli a objeviteli zásadních poznatků v tomto vědeckém oboru a možnostmi využívání této identifikační metody od jejich počátků po prosazení této metody v soudní praxi.

Jsou zde prezentovány základní zákonitosti kriminalistické daktyloskopie, na kterých je proces ztotožnění podmíněn, je zde objasněn proces vzniku stop, místa, kde lze daktyloskopické stopy nacházet, je zde objasněna hodnota daktyloskopické stopy pro policejní orgány.

Práce také přibližuje práci policistů na místě činu, přesněji metody, způsoby a postupy při vyhledávání, zviditelňování a zajišťování daktyloskopických stop. Jsou zde prezentovány technické prostředky, kterými lze daktyloskopické stopy zviditelňovat a zajišťovat pro další využití pro práci policie.

Odborná veřejnost je také obeznámena se základními elektronickými evidenčními systémy, jejich podstatou a využitím v práci policie, zejména v procesu ztotožnění daktyloskopické stopy z místa činu s konkrétní osobou. Rovněž jsou zde uvedeny možnosti mezinárodní spolupráce na úrovni těchto elektronických systémů.

V práci jsou prezentovány skutečné případy, ve kterých skutečná data a osobní údaje byly pozměněny, a to pro objasnění procesu od oznámení daného trestného činu, přes vyhledání a zajištění kriminalistických daktyloskopických stop až po jeho vyřešení případu. Kazuistika je také doplněna v přílohové části o upravené kopie originálních spisových materiálů.

Nedílnou součástí této práce, je seznámení odborné veřejnosti se statistickými údaji, které se týkají praktického využívání kriminalistické daktyloskopie při objasňování trestné činnosti v regionech Praha, Kladno a České Budějovice, za vybrané období. Tyto statistické údaje jsou doplněny o grafické znázornění znaleckých zkoumání v oboru daktyloskopie v regionech Praha, Střední Čechy a Čechy jižní.

V samém závěru práce lze navrhnout některá opatření, která by mohla vést ke zlepšení práce policistů a zejména kriminalistických techniků na místě činu, zejména v oblasti vyhledávání a zajišťování kriminalistických stop, daktyloskopické stopy nevyjímaje. Proto by měl policejní management by měl přijmou některá následující opatření :

1. pravidelné doškolování policistů v používání technických prostředků,
2. nákup nových technických prostředků pro zviditelňování stop,
3. nákup vhodných fotografických přístrojů a jejich případné dovybavení,
4. výměna zkušeností,
5. vhodná volba specialistů – kriminalistických techniků,
6. správný a kvalitní postup na každém místě činu.

Pokud by byla tato opatření přijata, lze předpokládat, že by se výsledky, a to nejen v oblasti vyhledávání, zviditelňování, zajišťování a zkoumání kriminalistických daktyloskopických stop výrazně zvýšila. Různá zavedená nová opatření, ale i nové technické prostředky, ke zviditelňování, zajišťování a zkoumání daktyloskopických stop, by mohly vést ke zvýšení objasněnosti případů.

## Seznam použitých zdrojů

### Literární zdroje

1. HLAVÁČEK,J., PROTIVINSKÝ,M. a kolektiv *Praktická kriminalistika*, první vydání. Praha : Kriminalistický ústav Praha Policie ČR 2006, 240 s,
2. CHMELÍK,J. A KOLEKTIV, *Místo činu a znalecké dokazování*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2005, 303 s, ISBN 80-86898-42-3
- 3 CHMELÍK, J. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň : Aleš Čeněk, 2005, 532 s., ISBN 80-86-86898-36-9.
4. INNES, B. *Vědci proti zločinu*. Praha : Naše vojsko, 2010, 256 s. ISBN 978-80-206-1105-5
5. MUSIL,J.,KONRÁD,Z.,SUCHÁNEK,J. *Kriminalistika*. Praha: C.H.Beck, 2001, 512 s, ISBN 80-7179-362-0
6. NĚMEC, B., *Učebnice kriminalistiky-kriminalistická technika*.1. díl, Praha: Kriminalistický ústav Ministerstva vnitra, 1959, 539 s.
7. NĚMEC,M. *Kriminalistická taktika pro policisty*. Praha : Eurounion, 2004. 328 s. ISBN 80-7317-036-1.
8. STRAUS,J., PORADA,V. A KOLEKTIV, *Kriminalistická daktyloskopie*, Praha : Policejní akademie České republiky 2005, 285 s, ISBN 80-7251-192-0
9. STRAUS, J., *Kriminalistická taktika*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2005, 278 s., ISBN 80-86898-40-7.
10. PĚJŠAK, J. *Kriminalistika*. Naše vojsko, Praha,1966, 436 s.
11. PORADA,V. *Kriminalistika*. Brno : Cerm, 2001, 746 s. ISBN 80-7204-194-0.
12. STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny Československé kriminalistiky slovem i obrazem*. Praha : Police History, 2003, 197 s., ISBN 80-86477-18-5
13. STRAUS, J. a kolektiv, *Dějiny Československé kriminalistiky slovem i obrazem II*. Praha : Police History, 2005, 347 s., ISBN 80-86477-28-2
14. STRAUS, J. a kolektiv, *Kriminalistická technika*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2005, 415 s., ISBN 80-86898-18-0

15. VICHLENDÁ, M. a kolektiv, *Kriminalistika* 1. díl, Holešov : Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2003, 147 s.

## Elektronické zdroje

1. Internetový časopis OKO, *Otisky prstů s otazníkem*. [online] 2013 [cit.2013-2-11] dostupné z WWW : <<http://oko.yin.cz/20/otisky-prstu-s-otaznikem/>>.
2. Společnost pro kriminalistiku, *Daktyloskopické stopy*. [online] 2013 [cit.2012-2-11] dostupné z WWW:  
<[http://krimispk.sweb.cz/02\\_exper/expertiz/02a\\_dakt/02a\\_stopy.htm](http://krimispk.sweb.cz/02_exper/expertiz/02a_dakt/02a_stopy.htm)>.
3. *Systém EURODAC*, [online] 2013 [cit.2013-2-1] Úřad pro ochranu osobních údajů České republiky, dostupné z WWW :  
<<http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=0&submenu=50&loc=89>>.

## Ostatní prameny

1. LT-Sezam s.r.o., Katalog kriminalistické techniky, [www.krimi-ltsezam.cz](http://www.krimi-ltsezam.cz)
2. Systém Elektronické Trestní Řízení Krajského ředitelství policie Středočeského kraje.
3. Policejní prezidium České republiky. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2001 ke kriminalisticko-technické činnosti Policie České republiky*.
4. Policejní prezidium České republiky. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2005, kterým se upravuje provozování systémů AFIS 2000, C-AFIS a některé podmínky provozování daktyloskopických sbírek*.
5. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Oddělení kriminalistické techniky a Kriminalistický ústav Praha.

## Legislativní dokumenty

1. Česko (Československo). Úplné znění zákona č. 141/1961 Sb., ze dne 29. 11. 1961, o trestním řízení soudním (trestní řád). *In Sbíрка zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 65, s. 508. Dostupné z WWW:  
<<http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=1961&typeLaw=zakon&what=Rok>>.

## Seznam příloh

**Příloha č. I** - Odborné vyjádření z oboru daktyloskopie k případu č. 1

**Příloha č. II** - Odborné vyjádření z oboru daktyloskopie k případu č. 1

**Příloha č. III** - Žádost o odborné vyjádření k případu č. 2

**Příloha č. IV** - Odborné vyjádření z oboru daktyloskopie k případu č. 2

**Příloha č. V – Tabulka č. 1:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2009, **Tabulka č. 2:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2009

**Příloha č. VI - Tabulka č. 3:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2010, **Tabulka č. 4:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2010

**Příloha č. VII - Tabulka č. 5:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2011, **Tabulka č. 6:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2011

**Příloha č. VIII - Tabulka č. 7:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2012, **Tabulka č. 8:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2012

**Příloha č. IX - Graf č. 1:** Přehled a porovnání činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie v období za rok 2009 – 2012, **Graf č. 2:** Porovnání počtu zajištěných daktyloskopických stop jednotlivých kriminalisticko-technických pracovišť v období za rok 2009 – 2012

## Seznam zkratek

BAL	-	Balistická
BIO	-	Biologická
DAK, dkt.	-	Daktyloskopická
GRA	-	Grafická
CHE	-	Chemická
KŘP	-	Krajské ředitelství policie
KÚP	-	Kriminalistický ústav Praha
MEC	-	Mechanoskopická
OKTE	-	Odbor kriminalistické techniky a expertiz
OST	-	Ostatní
SKPV	-	Skupina kriminální policie a vyšetřování
TRA	-	Trasologická
ÚO	-	Územní odbor





... a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

odbor kriminalistické techniky a expertiz



## PŘÍLOHA I

Č.j.: KRPS- /ČJ-2011-0100KT-DKT

Kladno 10. ledna 2011

Výtisk č.: 1

Počet listů: 3

Přílohy: 1/1

oddělení kriminalistické techniky  
územního odboru Mladá Boleslav  
Krajského ředitelství policie Středočeského kraje

### ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu § 105 odstavec 1 věta první tr. řádu  
z oboru kriminalistika, odvětví **daktyloskopie**

k č.j.: KRPS- /TČ-2011-010771, ze dne: 5.12.2011  
k případu: vloupání do domu čp.  
obec (místo): Benátky nad Jizerou  
spácháno dne: 29.11.2011  
poškozený: I B , nar.  
podezřelý: J L , nar.

Dožádání bylo na OKTE doručeno dne 7. prosince 2011.

#### Ke zkoumání bylo předloženo:

- 1) daktyloskopické stopy č. 1, 2, 3, 4
- 2) kontrolní otisky prstů a dlaní domácí osoby I B , nar.
- 3) 1x daktyloskopická karta na jméno J L , nar.

#### Bylo požadováno:

- 1) Vyhodnocení daktyloskopických stop z hlediska jejich upotřebitelnosti
- 2) Porovnání upotřebitelných daktyloskopických stop s kontrolními otisky tzv. domácích osob - I B , nar.
- 3) Porovnání s otisky prstů a dlaní podezřelých osob J L , nar.
- 4) Porovnání v systému AFIS BIS.
- 5) Případné uložení stop do sbírky.

#### Použité metody zkoumání:

- daktyloskopická identifikace na základě specifických znaků papilárních linií

www.policie.cz

Tel.: +420 974 873 611

Fax: +420 974 873 618

Email (Intranet): sstck.skpv.okte@pcr.cz

**Použitá měřidla a zařízení:**

- daktyloskopická lupa
- daktyloskopický komparátor
- daktylofot

## Výsledek zkoumání

Vyhodnocením předložených daktyloskopických stop č. 1, 2, 3, 4 bylo zjištěno, že uvedené daktyloskopické stopy vykazují dostatečný počet specifických znaků nutných k dalšímu zkoumání, přičemž daktyloskopické stopy č. 1, 2, 4 byly vyhodnoceny jako upotřebitelné (vhodné ke stanovení individuální identifikace) a daktyloskopická stopa č. 3 byla vyhodnocena jako částečně upotřebitelná (nevhodná ke stanovení individuální identifikace).

Daktyloskopické stopy č. 1, 2, 3, 4 byly porovnány s kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby a dále s daktyloskopickými otisky vyhotovenými na daktyloskopické kartě na jméno J L , nar.

Provedeným porovnáním bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 1 je, v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemně shodná s otiskem části prostředníku levé ruky, daktyloskopická stopa č. 2 je, v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemně shodná s otiskem části palce levé ruky a daktyloskopická stopa č. 4 je, v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemně shodná s otiskem části dlaně levé ruky na daktyloskopické kartě vyhotovené dne 1.12.2011 na PČR Mladá Boleslav na jméno

J L nar.

dále byla zjištěna shoda daktyloskopické stopy č. 3 s otiskem části prsteníku levé ruky jmenovaného a to pouze v sedmi specifických znacích, přičemž této shody lze využít jen jako indicie.

**Poznámka:** Toto odborné vyjádření bylo vyhotoveno ve 3 výtiscích, z nichž dva se odesílají dožadujícímu a třetí zůstává uložen na OKTE.

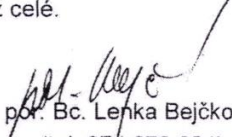
Daktyloskopické stopy č. 1, 2, 3, 4 zůstávají založeny ve zdejší sbírce stop pod č. /11.

Daktyloskopická karta na jméno J L , nar. zůstává založena ve zdejší sbírce daktyloskopických karet.


V příloze vracím kontrolní otisky domácí osoby.

**Upozornění:** Uvedený výsledek zkoumání se vztahuje pouze k předloženým stopám a vzorkům.  
Bez písemného souhlasu OKTE nesmí být toto odborné vyjádření reprodukováno  
jinak, než celé.

**Zkoumání provedl:**

  
por. Bc. Lenka Bejčková  
(tel. 974 873 624)



  
mjr. JUDr. Petr VOJÍK

vedoucí

odboru kriminalistické techniky a expertiz



obslužovat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

odbor kriminalistické techniky a expertiz



PŘÍLOHA II

Č.j.: KRPS- /ČJ-2011-0100KT-DKT

Kladno 16. ledna 2012

Výtisk č.: 1

Počet listů: 2

Přílohy: 0

oddělení kriminalistické techniky  
územního odboru Mladá Boleslav  
Krajského ředitelství policie Středočeského kraje

## ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu § 105 odstavec 1 věta první tr. řádu  
z oboru kriminalistika, odvětví **daktyloskopie**

k č.j.: KRPS- /JČ-2011-010771, ze dne: 5.12.2011  
k případu: porušování domovní svobody  
obec (místo): Benátky nad Jizerou,  
spácháno dne: 30.11.2011  
poškozený: I B , nar.  
podezřelý: J L , nar.

Dožádání bylo na OKTE doručeno dne 7. prosince 2011.

### Ke zkoumání bylo předloženo:

- 1) daktyloskopické stopy č. 1, 2

### Bylo požadováno:

- 1) Vyhodnocení daktyloskopických stop z hlediska jejich upotřebitelnosti.
- 2) Porovnání s otisky prstů a dlaní podezřelých osob (J L , nar. ).
- 3) Porovnání v systému AFIS BIS.
- 4) Případné uložení stop do sbírky.

### Použité metody zkoumání:

- daktyloskopická identifikace na základě specifických znaků papilárních linií

### Použitá měřidla a zařízení:

- daktyloskopická lupa
- daktyloskopický komparátor
- daktylofot

www.policie.cz

Tel.: +420 974 873 611

Fax: +420 974 873 618

Email (Intranet): sstck.skpv.okte@pcr.cz

## Výsledek zkoumání

Vyhodnocením předložených daktyloskopických stop č. 1, 2 bylo zjištěno, že vykazují dostatečný počet specifických znaků nutných k dalšímu zkoumání a jsou upotřebitelné.

Daktyloskopické stopy č. 1, 2 byly porovnány s otisky prstů a dlaní vyhotovenými na daktyloskopické kartě na jméno J L , nar. . Provedeným porovnáním bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 1 je vzájemně shodná s otiskem části dlaně pravé ruky a daktyloskopická stopa č. 2 je vzájemně shodná s otiskem části palce levé ruky na daktyloskopické kartě vyhotovené dne 1.12.2011 na PČR Mladá Boleslav na jméno

J L , nar. .

přičemž vzájemná shodnost u uvedených daktyloskopických stop byla zjištěna v dostatečném počtu specifických znaků nutných k provedení individuální identifikace osoby.

**Poznámka:** Toto odborné vyjádření bylo vyhotoveno ve 3 výtiscích, z nichž dva se odesílají dožadujícímu a třetí zůstává uložen na OKTE.

Daktyloskopické stopy č. 1, 2 zůstávají založeny ve zdejší sbírce stop pod č. /11.

**Upozornění:** Uvedený výsledek zkoumání se vztahuje pouze k předloženým stopám a vzorkům. Bez písemného souhlasu OKTE nesmí být toto odborné vyjádření reprodukováno jinak, než celé.

Zkoumání provedl: por. Bc. Lenka Bejčková  
(tel. 974 873 62)



mjr. Mgr. Martin Chýle  
zástupce vedoucího  
odboru Krim. techniky a expertiz  
mjr. JUDr. Petr VOJÍK  
vedoucí

odboru kriminalistické techniky a expertiz

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY  
Krajské ředitelství policie Středočeského kraje  
Územní odbor Mladá Boleslav  
Oddělení kriminalistické techniky  
Boleslavská 1164, Mladá Boleslav

### PŘÍLOHA III

Č. j. KRPS- /TČ-2012-010771

Mladá Boleslav 14. února 2012  
Počet stran: 2

Krajské ředitelství policie Středočeského kraje  
Odbor kriminalistické techniky a expertiz  
Vašíčkova 3081  
272 04 Kladno 4

#### **ŽÁDOST O ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ** z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

Podle § 105/1 tr. řádu žádám Odbor kriminalistické techniky a expertiz, Vašíčkova 3081, jako ústav specializovaný na znaleckou činnost ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v oboru kriminalistika

o zpracování odborného vyjádření ve věci:

**DEMO - ODCIZENÍ VĚCÍ ZE ŠATNY V ML. BOLESLAVI**

**ze dne:** 13.01.2012

**místo:** MLADÁ BOLESLAV,

**popis a bližší specifikace skutku:**

Podezřelý L D , nar. dne 23.1. 2012 v době od 08:00 hod. do 11:40 hod.  
v Mladé Boleslavi v budově gymnázia v suterénu  
budovy vnikl do 6 šatních skříněk po vypáčení jejich dveří, kdy ze skříněk odcizil finanční  
hotovost a drobnou elektroniku.

**poškozený:**

V V , nar.

**podezřelý (obviněný):**

L D , nar.

Za účelem zpracování odborného vyjádření zasílám k posouzení nebo k porovnání v kriminalistických sbírkách:

- č. 1 - daktyloskopická, shluk otisků papilárních linií na papírku od tyčinky Merci na šatní skříňce (tyčinku měl údajně sníst pachatel a tento papírek odhodit na skříňku)
- č. 2 - daktyloskopická, otisk papilárních linií na plastové kartě Kolo pro život, poškozeného Vaise (karta nalezena pohozena na zemi, pachatel ji vyndal z peněženky)
- č. 3 - daktyloskopická, otisk papilárních linií na plastové kartě Plus Card, poškozeného Vaise (karta nalezena pohozena na zemi, pachatel ji vyndal z peněženky)

## 2. strana žádosti o provedení odborného vyjádření

**Žádám o posouzení výše uvedených předmětů a vypracování odborného vyjádření, ve kterém budou zodpovězeny následující otázky:**

- 1) Vyhodnotit zajištěné daktyloskopické stopy z hlediska upotřebitelnosti.
- 2) Porovnat upotřebitelné daktyloskopické stopy s kontrolními otisky domácí osoby  
V V , nar.
- 3) Porovnat upotřebitelné daktyloskopické stopy s otisky prstů a dlaní podezřelé osoby  
D L , nar.

Vyžádané odborné vyjádření zpracujte tak, aby bylo zřejmé, z jakých skutkových podkladů vychází, případně jakým postupem bylo dosaženo v něm uvedených závěrů.

**Souhlasím se založením stopy do sbírky stop, pokud o to znalecké pracoviště projeví zájem.**

### *Poučení:*

*Podle § 105 odstavce 2 tr. řádu osoba, od níž se odborné vyjádření požaduje, nesmí být pro svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo pro svůj poměr k věci podjatá.*

*Podle § 8b odst. 1 trestního řádu osobám, kterým byly orgánem činným v trestním řízení poskytnuty informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům.*

*Podle § 8b odst. 2 trestního řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), zabití (§ 141 trestního zákoníku), některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemoci (§ 155 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti těhotenství ženy (§ 159 až 162 trestního zákoníku), trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (§ 185 až 193 trestního zákoníku), trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku).*

*Zákaz zveřejnění informací neplatí z důvodů uvedených v ustanovení § 8d trestního řádu.*

*Porušení této povinnosti může být postíženo v případě fyzické osoby podle § 44a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, pokutou až do výše 1.000.000,-Kč, v případě spáchání tiskem, filmem rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do výše 5.000.000,-Kč. Právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě může být za tento správní delikt, podle § 45a zákona č. 101/2000 Sb., uložena pokuta až do výše 1.000.000,-Kč, v případě spáchání tiskem, filmem rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do výše 5.000.000,-Kč nebo může být toto jednání posouzeno jako trestný čin neoprávněné nakládání s osobními údaji podle § 180 trestního zákoníku.*

**nprap. Lukáš Myška, DiS.**  
kriminalistický technik

**ppor. Martin Polák**  
vedoucí oddělení



Poslouchat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

odbor kriminalistické techniky a expertiz

PŘÍLOHA IV



Č.j.: KRPS- /TČ-2012-010771

Kladno 27. února 2012

Výtisk č.: 2

Počet listů: 2

Přílohy: 1/1 + obálka

oddělení kriminalistické techniky  
územního odboru Mladá Boleslav  
Krajského ředitelství policie Středočeského kraje

## ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ

ve smyslu § 105 odstavec 1 věta první tr. řádu  
z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie

k č.j.: KRPS- /TČ-2012-010771, ze dne: 14.2.2012  
KRPS- /TČ-2012-010771, ze dne: 26.1.2012  
k případu: vloupání do šatních skříněk v budově Gymnázia  
obec (místo): Mladá Boleslav  
spácháno dne: 23.1.2012  
poškozený: V V , nar.  
podezřelý: L D , nar.

Dožádání bylo na OKTE doručeno dne 14.2, 1.2.2012.

### Ke zkoumání bylo předloženo:

- 1) daktyloskopické stopy č. 1, 2, 3
- 2) kontrolní otisky prstů a dlaní domácí osoby V V , nar.

### Bylo požadováno:

- 1) Vyhodnotit zajištěné daktyloskopické stopy z hlediska upotřebitelnosti.
- 2) Porovnat upotřebitelné daktyloskopické stopy s kontrolními otisky domácí osoby V V , nar.
- 3) Porovnat upotřebitelné daktyloskopické stopy s otisky prstů a dlaní podezřelé osoby D L , nar.

### Použité metody zkoumání:

- daktyloskopická identifikace na základě specifických znaků papírních linií

Tel.: +420 974 873 611  
Fax: +420 974 873 618  
Email (Intranet): sstck.skpv.okte@pcr.cz



**Použitá měřidla a zařízení:**

- daktyloskopická lupa
- daktyloskopický komparátor
- daktylofot

## Výsledek zkoumání

Vyhodnocením předložených daktyloskopických stop č. 1, 2, 3 bylo zjištěno, že daktyloskopické stopy č. 2, 3 vykazují dostatečný počet specifických znaků nutných k dalšímu zkoumání. Daktyloskopická stopa č. 1 nevykazuje dostatečný počet specifických znaků a byla z dalšího zkoumání vyřazena jako neupotřebitelná.

Daktyloskopické stopy č. 2, 3 byly porovnány s kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby V V , nar. a bylo zjištěno, že daktyloskopická stopa č. 2 je vzájemně shodná s otiskem části palce levé ruky jmenovaného. U daktyloskopické stopy č. 3 vzájemná shoda kontrolními otisky prstů a dlaní domácí osoby zjištěna nebyla.

Daktyloskopická stopa č. 3 byla porovnána s daktyloskopickými otisky podezřelé osoby L D , nar. . Provedeným porovnáním bylo zjištěno, že uvedená daktyloskopická stopa č. 3 je, v dostatečném počtu specifických znaků nutných ke stanovení individuální identifikace, vzájemně shodná s otiskem části palce pravé ruky na daktyloskopické kartě na jméno

L D , nar.

**Poznámka:** Toto odborné vyjádření bylo vyhotoveno ve dvou výtiscích, z nichž první se odesílá dožadujícímu a druhý zůstává uložen na OKTE.

Daktyloskopická stopa č. 3 zůstává založena ve zdejší sbírce stop pod č. /12.

V příloze vracím kontrolní otisky domácí osoby a daktyloskopické stopy č. 1, 2.

**Upozornění:** Uvedený výsledek zkoumání se vztahuje pouze k předloženým stopám a vzorkům. Bez písemného souhlasu OKTE nesmí být toto odborné vyjádření reprodukováno jinak, než celé.

**Zkoumání provedl:** por. Bc. Lenka Bejčková  
(tel. 974 873 621)

mjr. JUDr. Petr VOJÍK  
vedoucí  
odboru kriminalistické techniky a expertiz

## PŘÍLOHA V

**Tabulka č. 1:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2009

Daktyloskopie		Praha	Kladno	České Budějovice	celkem
daktyloskopie celkem	počet znaleckých zkoumání	6691	2763	1268	<b>10722</b>
	počet dožádání	6498	2964	1034	<b>10496</b>
počet případů, ke kterým bylo typováno		6382	841	234	<b>7457</b>
Objasněno TČ	Celkem	213	337	110	<b>660</b>
	z vlastní iniciativy	152	81	4	<b>237</b>
Ztotožněno osob na základě dkt. stop (mimo domácích osob)	Celkem	158	360	113	<b>631</b>
	z vlastní iniciativy	100	83	3	<b>186</b>
Počet daktyl. karet zaslaných na KÚP		3150	2954	2114	<b>8218</b>
Počet ztotožněných neznám. osob a neznám. mrtvol		24	11	4	<b>39</b>

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

**Tabulka č. 2:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2009

Přehled druhů zajištěných stop pracovišti kriminalistické techniky podle krajských ředitelství Policie ČR za rok 2009								
KŘP	CHE	MEC	BAL	TRA	BIO	GRA	DAK	OST
Praha	1648	429	904	133	1011	12	4320	2107
Středočeský	1632	138	1287	128	1469	16	3276	2155
Jihočeský	472	159	416	45	1204	10	1702	2912
<b>celkem</b>	<b>3752</b>	<b>726</b>	<b>2607</b>	<b>306</b>	<b>3684</b>	<b>38</b>	<b>9298</b>	<b>7174</b>

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

## PŘÍLOHA VI

**Tabulka č. 3:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2010

Daktyloskopie		Praha	Kladno	České Budějovice	celkem
daktyloskopie celkem	počet znaleckých zkoumání	4747	2743	1299	<b>8789</b>
	počet dožádání	4920	2891	1269	<b>9080</b>
počet případů, ke kterým bylo typováno		4805	762	387	<b>5954</b>
Objasněno TČ	Celkem	215	282	127	<b>624</b>
	z vlastní iniciativy	162	71	7	<b>240</b>
Ztotožněno osob na základě dkt. stop (mimo domácích osob)	Celkem	155	301	132	<b>588</b>
	z vlastní iniciativy	104	75	4	<b>183</b>
Počet daktyl. karet zaslaných na KÚP		3261	2447	1837	<b>7545</b>
Počet ztotožněných neznám. osob a neznám. mrtvol		34	10	12	<b>56</b>

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

**Tabulka č. 4:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2010

Přehled druhů zajištěných stop pracovišti kriminalistické techniky podle krajských ředitelství Policie ČR za rok 2010								
KŘP	CHE	MEC	BAL	TRA	BIO	GRA	DAK	OST
Praha	2252	381	1061	150	1112	12	4484	2261
Středočeský	3009	18	1285	141	1808	17	3120	3259
Jihočeský	285	158	330	33	1069	1	947	2974
<b>celkem</b>	<b>5546</b>	<b>557</b>	<b>2676</b>	<b>324</b>	<b>3989</b>	<b>30</b>	<b>8551</b>	<b>8494</b>

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

## PŘÍLOHA VII

**Tabulka č. 5:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2011

Daktyloskopie		Praha	Kladno	České Budějovice	celkem
daktyloskopie celkem	počet znaleckých zkoumání	5663	2825	1453	9941
	počet dožádání	5125	2953	1321	9399
počet případů, ke kterým bylo typováno		3793	628	437	4858
Objasněno TČ	Celkem	219	259	123	601
	z vlastní iniciativy	159	76	9	244
Ztotožněno osob na základě dkt. stop (mimo domácích osob)	Celkem	148	336	112	596
	z vlastní iniciativy	98	79	8	185
Počet daktyl. karet zaslaných na KÚP		3314	2419	1761	7494
Počet ztotožněných neznám. osob a neznám. mrtvol		30	12	9	51

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

**Tabulka č. 6:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2011

Přehled druhů zajištěných stop pracovišti kriminalistické techniky podle krajských ředitelství Policie ČR za rok 2011								
KŘP	CHE	MEC	BAL	TRA	BIO	GRA	DAK	OST
Praha	1982	994	218	1454	6191	29	3785	3326
Středočeský	2292	1201	289	1663	3005	15	6142	3395
Jihočeský	291	479	35	982	2192	1	880	2548
<b>celkem</b>	<b>4565</b>	<b>2674</b>	<b>542</b>	<b>4099</b>	<b>11388</b>	<b>45</b>	<b>7807</b>	<b>9269</b>

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

## PŘÍLOHA VIII

**Tabulka č. 7:** Srovnávací tabulka činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie za rok 2012

Daktyloskopie		Praha	Kladno	České Budějovice	celkem
daktyloskopie celkem	počet znaleckých zkoumání	4897	2863	1461	9221
	počet dožádání	4983	2945	1259	9187
počet případů, ke kterým bylo typováno		3972	695	463	5130
Objasněno TČ	Celkem	173	261	137	571
	z vlastní iniciativy	119	97	12	228
Ztotožněno osob na základě dkt. stop (mimo domácích osob)	Celkem	152	318	121	591
	z vlastní iniciativy	101	81	5	187
Počet daktyl. karet zaslaných na KÚP		3285	2315	1531	7131
Počet ztotožněných neznám. osob a neznám. mrtvol		28	11	7	46

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

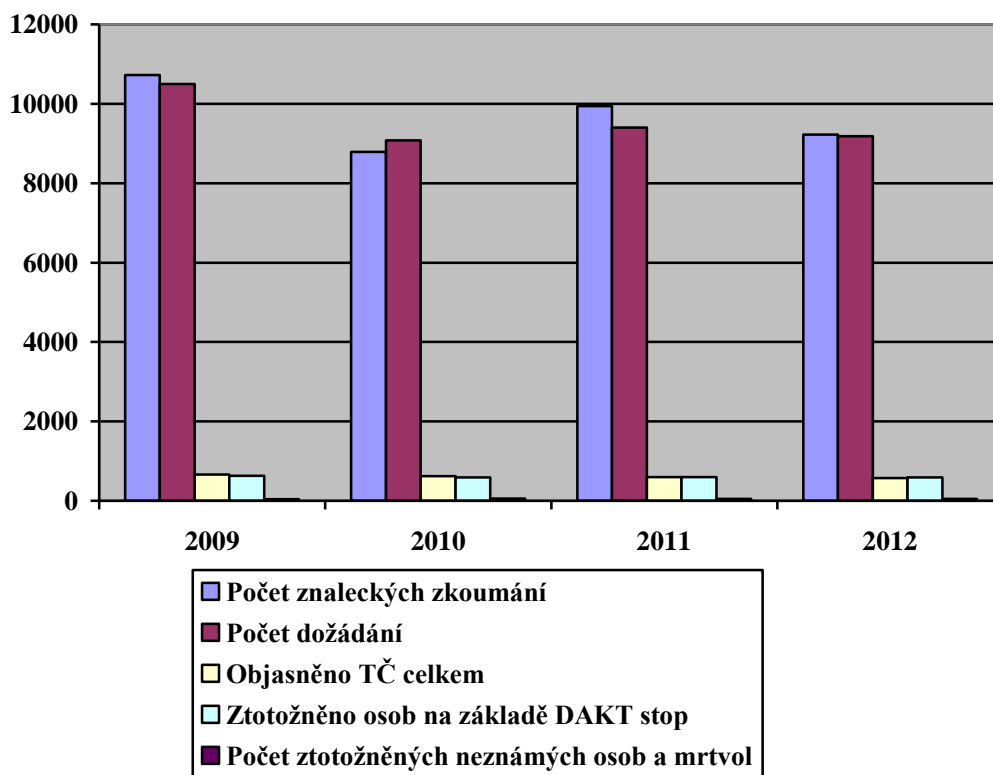
**Tabulka č. 8:** Srovnávací tabulka zajištěných kriminalistických stop ve vybraných regionech v roce 2012

Přehled druhů zajištěných stop pracovišti kriminalistické techniky podle krajských ředitelství Policie ČR za rok 2012								
KŘP	CHE	MEC	BAL	TRA	BIO	GRA	DAK	OST
Praha	2012	850	123	1146	7181	7	3527	5664
Středočeský	2155	1346	188	1745	2550	19	3097	4684
Jihočeský	245	360	29	936	1790	4	769	2324
<b>celkem</b>	<b>4412</b>	<b>2556</b>	<b>340</b>	<b>3827</b>	<b>11521</b>	<b>30</b>	<b>7393</b>	<b>12672</b>

Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

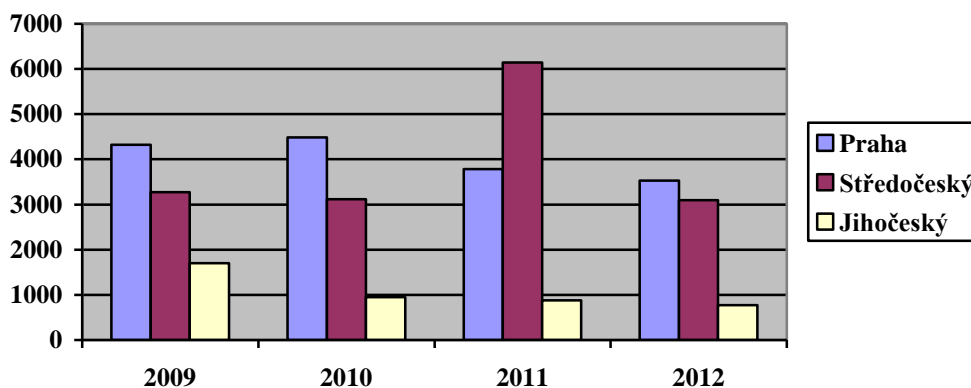
## PŘÍLOHA IX

**Graf č. 1:** Přehled a porovnání činnosti OKTE v odvětví znaleckého zkoumání daktyloskopie v období roku 2009 – 2012



Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.

**Graf č. 2:** Porovnání počtu zajištěných daktyloskopických stop jednotlivých kriminalisticko-technických pracovišť v období roku 2009 – 2012



Zdroj: Policie ČR, Kriminalistický ústav Praha, odvětví daktyloskopie.